

STÁTNÍ ÚŘAD
INSPEKCE PRÁCE

Kolářská 451/13, 746 01 Opava

2013

Pracovní úrazovost v České republice v roce 2013

Zpracováno z podkladů SÚIP, ČBÚ, ČSÚ

Předkládaná zpráva o pracovní úrazovosti

- obsahuje statistické ukazatele pracovní úrazovosti a smrtelné pracovní úrazovosti v České republice v roce 2013, regionální rozdělení pracovních úrazů, rozdělení zaměstnavatelů podle odvětví (dle CZ NACE), právní formy zaměstnavatelů, zdrojů a příčin vzniku pracovních úrazů a další charakteristiky. Uvádí nejčastěji porušované předpisy v souvislosti s pracovními úrazy. Její součástí je stručná tabulková část uvádějící přehledy a časové řady pracovní úrazovosti.
- je vypracována na základě
 - statistických dat Českého statistického úřadu – pracovní úrazy včetně pracovních úrazů s pracovní neschopností nepřesahující 3 kalendářní dny
 - údajů ze záznamů o úrazech zaslaných příslušným oblastním inspektorátům práce při pracovní neschopnosti delší než tři kalendářní dny a při úmrtí zaměstnance (stav k 31.3.2014)
 - údajů ze záznamů o úrazech zaslaných příslušným obvodním báňským úřadům při pracovní neschopnosti delší než tři kalendářní dny a při úmrtí zaměstnance (stav k 31.3.2014)
 - kontrol příčin a okolností pracovních úrazů a šetření (zjišťování stavu, příčin a následků) pracovních úrazů

Rokem 2012 byla ukončena povinnost statistického vykazování pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz prostřednictvím statistického výkazu Nem Úr 1-02. Využití údajů České správy sociálního zabezpečení při zajištění statistik pracovní neschopnosti znamená, že již **nejsou publikována statistická data o úrazech bez pracovní neschopnosti**.

Podrobné statistické údaje o pracovní úrazovosti prezentovány na internetových stránkách ČSÚ v elektronické publikaci "**Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz v České republice za rok 2013**". E-publikace **3305-13** je dostupná pod odkazem <http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/3305-13>.

Použité zkratky

REÚIP – Registr elektronizace úkonů inspekce práce, nový informační systém SÚIP s modulem pro vytvoření

- „Zprávy o pracovní úrazovosti v České republice“
- databáze statistických údajů o pracovních úrazech ve formátu ESAW k zaslání na EUROSTAT včetně podrobnějších údajů požadovaných v dalších letech

SÚIP – Státní úřad bezpečnosti práce

ČBÚ – Český báňský úřad

ČSÚ – Český statistický úřad

OIP – oblastní inspektorát práce

OBÚ – obvodní báňský úřad

ČSSZ – Česká správa sociálního zabezpečení

ZP – Zákoník práce

ESAW – European Statistics on Accidents at Work

CZ-NACE – Klasifikace ekonomických činností, od 1. 1. 2008 nahrazuje klasifikaci OKEČ; (z názvu "Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes")

Obsah

1 Úvod	5
1.1 Pracovní úrazovost v České republice v roce 2013	5
1.2 O pracovních úrazech.....	5
2 VÝVOJ PRACOVNÍ ÚRAZOVOSTI V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2013	8
2.1 Hodnoty ukazatelů pracovní úrazovosti v ČR v roce 2013	8
2.2 Hodnoty ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti v ČR v roce 2013	8
2.3 Hodnoty ukazatelů pracovní úrazovosti s hospitalizací nad 5 dnů v ČR v roce 2013	9
2.4 Vývoj ukazatelů pracovní úrazovosti v ČR	9
2.5 Vývoj ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti v ČR.....	11
3 PRACOVNÍ ÚRAZOVOST DLE KRAJŮ ČR	13
3.1 Celková pracovní úrazovost v roce 2013 dle krajů ČR	14
3.2 Smrtelná pracovní úrazovost v roce 2013 dle krajů ČR	16
3.3 Pracovní úrazovost s hospitalizací nad 5 dnů v roce 2013 dle krajů ČR – u subjektů v kontrolní působnosti Státního úřadu inspekce práce (z podkladů SÚIP)	19
3.4 Vývoj pracovní úrazovosti dle krajů ČR.....	21
4 PRACOVNÍ ÚRAZOVOST V ODVĚTVÍCH	23
5 ZDROJE PRACOVNÍCH ÚRAZŮ V ROCE 2013.....	25
5.1 Pracovní úrazy s pracovní neschopností delší než 3 dny	25
5.2 Smrtelné pracovní úrazy	30
6 PŘÍČINY PRACOVNÍCH ÚRAZŮ	35
6.1 Příčiny pracovních úrazů s pracovní neschopností nad 3 dny	35
6.2 Příčiny smrtelných pracovních úrazů, příčiny pracovních úrazů s hospitalizací nad 5 kalendářních dnů.....	37
7 PRACOVNÍ ÚRAZOVOST ŽEN, MLADISTVÝCH A CIZÍCH STÁTNÍCH PŘÍSLUŠNÍKŮ	39
7.1 Pracovní úrazovost žen	39
7.2 Pracovní úrazovost mladistvých	40
7.3 Pracovní úrazovost cizinců a občanů Evropské Unie mimo Českou republiku.....	41
8. DALŠÍ UKAZATELÉ	43
9. PŘEHLED UKAZATELŮ	45
9.1 Absolutní ukazatele	45
9.2 Relativní ukazatele	45

1 Úvod

1.1 Pracovní úrazovost v České republice v roce 2013

Státní úřad inspekce práce byl pověřen zpracováním Zprávy o pracovní úrazovosti v České Republice a databáze statistických údajů o pracovních úrazech ve formátu ESAW k zaslání na EUROSTAT rozhodnutím Ministerstva práce a sociálních věcí dne 16. května 2012. Státní úřad inspekce práce navázal v této oblasti spolupráci s Českým báňským úřadem a vytvořil pro potřeby ČBÚ aplikaci pro evidenci pracovních úrazů v ESAW formátu. Údaje o pracovních úrazech v kompetenci ČBÚ pro potřeby EUROSTAT jsou připravovány pro export do IS SÚIP přímo, starší data po provedené konverzi. Informační systém SÚIP – modul IS REÚIP bude vytvářet požadované statistiky a výkazy z dat obou úřadů současně.

V roce 2013 bylo v České republice zaznamenáno celkem **42 927 pracovních úrazů** s pracovní neschopností. Ve srovnání s rokem 2012 došlo k poklesu počtu pracovních úrazů s pracovní neschopností o 1 181 případů.

V roce 2013 došlo ke **113 smrtelným pracovním úrazům**, což je stejný počet úrazů jako v roce 2012.

Česká republika v roce 2013 nadále plnila požadavky kritérií **Strategie Komise Evropských Společenství pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci** z roku 2007 s cílem snížit pracovní úrazovost o 25% na 100 000 pracovníků.

Statistické údaje ČSÚ o pracovní úrazovosti jsou zpracovány z dat ČSSZ. Jsou početně přesné, ale neobsahují doplňující údaje obsažené v záznamu o úrazu, který zasílá zaměstnavatel příslušnému oblastnímu inspektorátu práce nebo příslušnému obvodnímu báňskému úřadu. Tyto údaje událost podrobněji popisují, kontrolní orgány využívají získané informace ke své další práci. Část z dále publikovaných statistik je založena na těchto datech, v některých jsou statistiky doplněny daty ČSÚ. Například region úrazu vychází ze skutečného místa, kde se úraz stal a nikoliv jen ze sídla firmy, proto uvádí i úrazy, které se udály v zahraničí:

Druh úrazu	Počet úrazů v zahraničí
Ostatní	371
S hospitalizací nad 5 dnů	46
Smrtelný	8

1.2 O pracovních úrazech

Co je pracovní úraz?

Pracovním úrazem se rozumí poškození zdraví nebo smrt, které byly zaměstnanci způsobeny nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením vnějších vlivů nebo vlastní tělesné síly při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.

Dle § 105 odst. 1, zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů musí zaměstnavatel vyšetřit příčiny a okolnosti vzniku každého pracovního úrazu.

Dle § 105 odst. 2 ZP musí v knize úrazů vést evidenci všech pracovních úrazů, i když jimi nebyla způsobena pracovní neschopnost delší než tři kalendářní dny (popř. žádná pracovní neschopnost).

Dle § 105 odst. 3 ZP při pracovní neschopnosti delší než tři kalendářní dny a při úmrtí zaměstnance musí zaměstnavatel nejpozději do pěti pracovních dnů po oznámení úrazu vyhotovit záznam o pracovním úrazu a vést o pracovním úrazu dokumentaci (dle Nařízení vlády č. 201/2010Sb.).

Druhy pracovních úrazů

Smrtelný - takové poškození zdraví, na jehož následky úrazem postižený zaměstnanec nejpozději do 1 roku zemřel.

S hospitalizací delší než 5 dní – takové poškození zdraví, jehož ošetřování si vyžádalo pobyt v nemocnici delší než 5 kalendářních dnů.

Ostatní – takové poškození zdraví, na jehož následky je postižený v dočasné pracovní neschopnosti.

Hlášení pracovních úrazů

Zaměstnavatel ohlásí pracovní úraz bez zbytečného odkladu

- územně příslušnému útvaru Policie České republiky, nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s pracovním úrazem byl spáchán trestný čin,
- odborové organizaci a zástupci pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- příslušnému oblastnímu inspektorátu práce, došlo-li k úrazu u fyzické nebo právnické osoby, která podle jiného právního předpisu podléhá jeho kontrolní působnosti, a trvá-li hospitalizace úrazem postiženého zaměstnance více než 5 dnů nebo lze-li vzhledem k povaze zranění takovou dobu hospitalizace předpokládat,
- příslušnému obvodnímu báňskému úřadu, podléhá-li činnost, pracoviště nebo technické zařízení vrchnímu dozoru podle jiného právního předpisu, jde-li o závažný pracovní úraz podle jiného právního předpisu,
- zaměstnavateli, který zaměstnance k práci u něho vyslal nebo dočasně přidělil,
- zdravotní pojišťovně, u které je pracovním úrazem postižený zaměstnanec pojištěn.

Stejnou ohlašovací povinnost musí zaměstnavatel bez zbytečného odkladu splnit také v případě **smrtelného pracovního úrazu**.

Vyhotovení a zaslání záznamu o úrazu

Pro evidenci, hlášení a zaslání záznamu o úrazu platí Nařízení vlády č. 201/2010 Sb. ze dne 31. května 2010.

Záznam o úrazu vyhotovuje zaměstnavatel úrazem postiženého zaměstnance (při pracovní neschopnosti delší než tři kalendářní dny a při úmrtí zaměstnance) neprodleně, nejpozději však do

5 pracovních dnů ode dne, kdy se o úrazu dozvěděl. Záznam o úrazu předá zaměstnavatel bez zbytečného odkladu oprávněným osobám.

Zaměstnavatel zašle **Záznam o úrazu** za uplynulý kalendářní měsíc nejpozději do pátého dne následujícího měsíce

- územně příslušnému útvaru Policie České republiky, nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s pracovním úrazem byl spáchán trestný čin,
- příslušnému oblastnímu inspektorátu práce, došlo-li k úrazu u fyzické nebo právnické osoby, která podle jiného právního předpisu podléhá jeho kontrolní působnosti,
- příslušnému obvodnímu báňskému úřadu, podléhá-li činnost, pracoviště nebo technické zařízení vrchnímu dozoru podle jiného právního předpisu,
- zdravotní pojišťovně, u které je pracovním úrazem postižený zaměstnanec pojištěn,
- organizační jednotce příslušné pojišťovny, u které je zaměstnavatel pojištěn pro případ své odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání.

V případě smrtelného pracovního úrazu zašle zaměstnavatel záznam o úrazu nejpozději do 5 dnů ode dne, kdy se o úrazu dozvěděl.

Byl-li zaměstnavatelem odeslán záznam o úrazu podle § 6 a 7 a následně se zaměstnavatel dozví o skutečnostech, které vedou ke změně v něm uvedených údajů, vyhotoví zaměstnavatel úrazem postiženého zaměstnance **Záznam o úrazu - hlášení změn**. Záznam o úrazu - hlášení změn zašle zaměstnavatel úrazem postiženého zaměstnance nejpozději do pátého dne následujícího měsíce.

Záznam o úrazu i Záznam o úrazu - hlášení změn zasílá zaměstnavatel elektronicky nebo v listinné podobě. Vzor obou záznamů o úrazu je uveden v příloze č. 1 k nařízení vlády č 201/2010 Sb., lze použít elektronické formuláře "Záznam o úrazu" a "Záznam o úrazu - hlášení změn" na stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí – <http://www.mpsv.cz/cs/9907> .

Druh pracovního úrazu	Evidence v knize úrazů	Ohlášení PÚ na místně příslušný Oblastní inspektorát práce	Vyhotovení a zaslání záznamu na místně příslušný Oblastní inspektorát práce	Vyhotovení a zaslání hlášení změn na místně příslušný Oblastní inspektorát práce
Smrtelný	ANO	ANO (bez zbytečného odkladu)	ANO (do 5 dnů od kdy se o vzniku prac. úrau dozvěděl)	V případě naplnění podmínek dle NV č. 201/2010 Sb., § 8
Závažný (s hospitalizací větší než 5 dnů)	ANO	ANO (bez zbytečného odkladu)	ANO (nejpozději do 5. dne následujícího měsíce)	V případě naplnění podmínek dle NV č. 201/2010 Sb., § 8
Ostatní (s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny)	ANO	NE	ANO (nejpozději do 5. dne následujícího měsíce)	V případě naplnění podmínek dle NV č. 201/2010 Sb., § 8
Ostatní (s pracovní neschopností do 3 kalendářních dnů nebo bez pracovní neschopnosti)	ANO	NE	NE	V případě naplnění podmínek dle NV č. 201/2010 Sb., § 8

Tabulka 1. 1 Přehled povinností zaměstnavatelů a osob samostatně výdělečně činných v případě vzniku pracovních úrazů dle ustanovení § 105 zákoníku práce č. 262/2006 Sb. a dle ustanovení Nařízení vlády č. 201/2010 Sb. vůči oblastním inspektorátům práce.

2 VÝVOJ PRACOVNÍ ÚRAZOVOSTI V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2013

2.1 Hodnoty ukazatelů pracovní úrazovosti v ČR v roce 2013

V roce 2013 bylo v České republice do programu statistického zjišťování pracovní neschopnosti zahrnuto celkem 4, 440 mil. osob, tzv. pojištěnců.

Zaznamenali jsme celkem 42 927 případů pracovní neschopnosti pro pracovní úraz, z toho 1 388 pracovních úrazů bylo spojeno s následnou pracovní neschopností delší než 5 dnů. Z důvodů pracovních úrazů bylo pro pracovní neschopnost zameškáno 2 391 689 kalendářních dnů. Ve srovnání s rokem 2012 došlo k poklesu počtu pracovních úrazů s pracovní neschopností o 2,7 % (1 181 případů) a také k mírnému snížení absolutního počtu dnů pracovní neschopnosti pro pracovní úrazy o 0,71 % (31 563 případů). Přes to všechno průměrná délka trvání jednoho případu se zvýšila o 1,4 % (0,78 dne).

ROK	2012	2013	nárůst/pokles
celkový počet pojištěnců	4 471 889	4 440 326	↓ o 0,71 %
celkový počet pracovních úrazů s pracovní neschopností	44 108	42 927	↓ o 2,7 %
z toho žen	12 653	12 547	↓ o 0,84 %
z toho mladistvých	110	91	↓ o 17,3 %
celkový počet smrtelných úrazů	113	113	-
z toho žen	2	7	↑ o 350 %
z toho mladistvých	0	0	-
celkový počet dnů pracovní neschopnosti	2 432 425	2 391 689	↓ o 1,7 %
průměrná délka pracovní neschopnosti (dnů)	54,94	55,72	↑ o 1,4 %

Tabulka 2. 1 Porovnání základních údajů z let 2012 a 2013 (ČSÚ, SÚIP, ČBÚ)

2.2 Hodnoty ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti v ČR v roce 2013

V roce 2013 bylo Státním úřadem inspekce práce (SÚIP) a Českým báňským úřadem (ČBÚ) registrováno celkem 113 smrtelných pracovních úrazů. Z toho SÚIP provedl kontrolu příčin a okolností u

- 69 (z celkově 109 hlášených) smrtelných pracovních úrazů u subjektů podléhajících kontrolní činnosti SÚIP (kontrolu příčin a okolností provádí oblastní inspektoráty práce).

Z toho ČBÚ provedl šetření (zjišťování stavu, příčin a následků) u

- 4 smrtelných pracovních úrazů u subjektů podléhajících dozoru systému ČBÚ (šetří obvodní báňské úřady).

Jedná se o stejný počet smrtelných pracovních úrazů jako v minulém roce 2012. Celkový počet pojištěnců se také výrazně nezměnil, a tedy četnost smrtelných pracovních úrazů na 10 000 pojištěnců také zůstala na hodnotě 0,25. Podíl smrtelných pracovních úrazů na celkovém počtu pracovních úrazů s pracovní neschopností je 0,28%.

2.3 Hodnoty ukazatelů pracovní úrazovosti s hospitalizací nad 5 dnů v ČR v roce 2013 (z dat SÚIP)

V roce 2013 bylo Státním úřadem inspekce práce (SÚIP) a Český báňským úřadem registrováno celkem 1385 pracovních úrazů s hospitalizací v nemocnici nad 5 dnů. Z toho SÚIP provedl kontrolu příčin a okolností u 342 pracovních úrazů u subjektů podléhajících kontrolní činnosti SÚIP (provádí oblastní inspektoráty práce).

Kontroly byly provedeny hlavně tehdy, byl-li úraz způsoben

- pádem z výšky nebo do volné hloubky,
- pádem břemene nebo zasypáním,
- nebezpečnou chemickou látkou nebo přípravkem,
- mladistvému,
- současně dalším alespoň dvěma osobám,
- cizímu státnímu příslušníku.

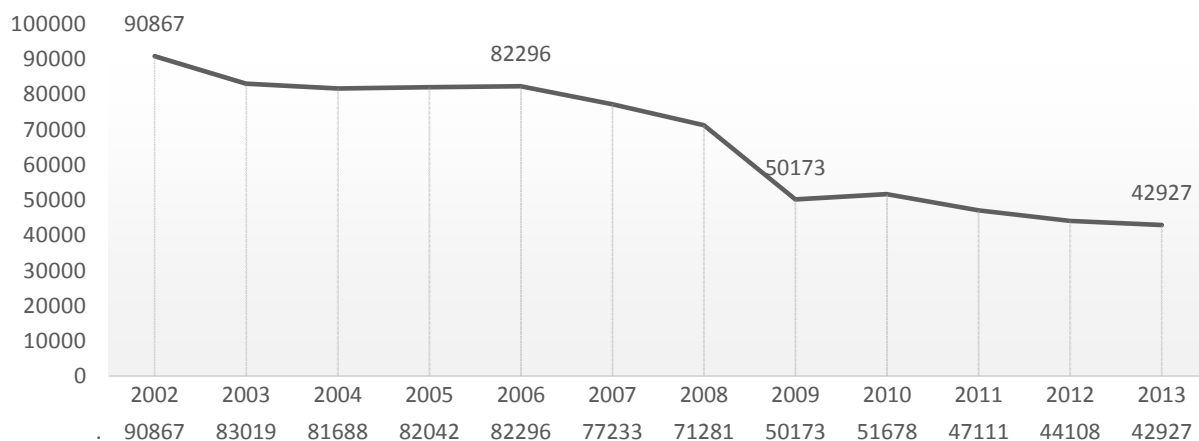
2.4 Vývoj ukazatelů pracovní úrazovosti v ČR

Vývoj ukazatelů pracovní úrazovosti v období let 2002 – 2013 popisuje tabulka 2.2. Je z ní možno vyčíst, že počet pracovních úrazů má klesající tendenci. Ovšem průměrná doba trvání jednoho případu roste.

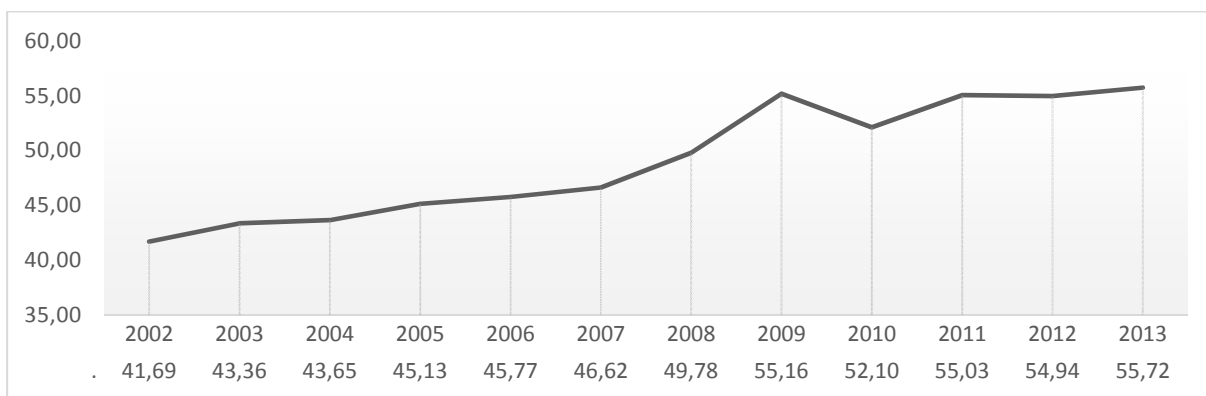
Graf č. 2.1 zobrazuje celkově klesající trend počtu pracovních úrazů s pracovní neschopností v letech 2002 - 2013.

rok	Počet pojištěnců	Počet pracovních úrazů s pracovní neschopností	Počet dnů pracovní neschopnosti pro pracovní úrazy	Četnost prac. úrazů s pracovní neschopností na 100 pojištěnců	Průměrné procento pracovní neschopnosti pro pracovní úraz	Průměrná doba trvání případu (kalendářní dny)	Průměrný denní stav práce neschopných
2002	4 466 699	90 867	3 788 076	2,03	0,23	41,69	10 378
2003	4 435 434	83 019	3 599 340	1,87	0,22	43,36	9 861
2004	4 389 251	81 688	3 565 634	1,86	0,22	43,65	9 742
2005	4 442 703	82 042	3 702 310	1,85	0,23	45,13	10 143
2006	4 497 033	82 296	3 766 313	1,83	0,23	45,77	10 319
2007	4 597 021	77 233	3 600 581	1,68	0,22	46,62	9 865
2008	4 572 443	71 281	3 548 355	1,56	0,21	49,78	9 695
2009	4 253 139	50 173	2 767 757	1,18	0,18	55,16	7 583
2010	4 310 960	51 678	2 692 547	1,20	0,17	52,10	7 377
2011	4 211 549	47 111	2 592 537	1,12	0,17	55,03	7 103
2012	4 471 889	44 108	2 423 425	0,99	0,15	54,94	6 620
2013	4 440 326	42 927	2 391 689	0,97	0,15	55,72	6 553

Tabulka 2. 2 Časové řady ukazatelů pracovní úrazovosti v ČR v letech 2002 – 2013 (ČSÚ)

Graf 2. 1 Pracovní úrazy s pracovní neschopností (ČSÚ)

Graf 2. 2 Průměrná doba trvání jednoho případu, počítáno v kalendářních dnech

Sledované statistické ukazatele

- *Počet pracovních úrazů s pracovní neschopností,*
- *Počet dnů pracovní neschopnosti pro pracovní úraz,*
- *Průměrné procento pracovní neschopnosti pro pracovní úraz,*
- *Průměrný denní stav práce neschopných*

zaznamenaly v roce 2013 pokles,

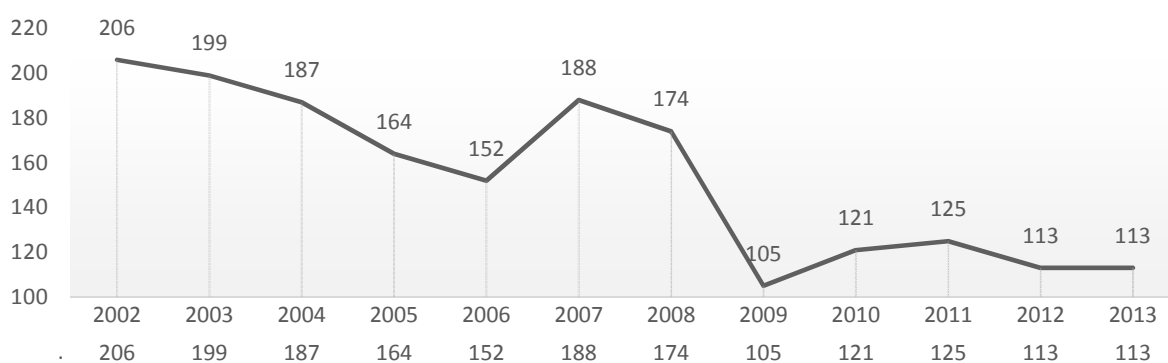
- *ukazatel Četnost pracovních úrazů s pracovní neschopností na 100 pojištěnců **se nezměnil,***
- *průměrná doba trvání případu **se zvýšila.***

2.5 Vývoj ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti v ČR

Od začátku námi sledovaného období se počet smrtelných pracovních úrazů výrazně zmenšil. Časové řady počtu smrtelných pracovních úrazů a četnost na 10 000 pojištěnců jsou znázorněné v tabulce 2.3 a grafu 2.4.

rok	Počet pojištěnců	Počet smrtelných pracovních úrazů	Četnost na 10 000 pojištěnců	Procento z pracovních úrazů s pracovní neschopností
2002	4 466 699	206	0,46	0,23
2003	4 435 434	199	0,45	0,24
2004	4 389 251	187	0,43	0,23
2005	4 442 703	164	0,37	0,2
2006	4 497 033	152	0,34	0,18
2007	4 597 021	188	0,41	0,24
2008	4 572 443	174	0,38	0,24
2009	4 253 139	105	0,25	0,21
2010	4 310 960	121	0,28	0,23
2011	4 211 549	125	0,30	0,26
2012	4 471 889	113	0,25	0,26
2013	4 440 326	113	0,25	0,25

Tabulka 2. 3 Vývoj počtu smrtelných úrazů za období let 2002 – 2013(ČSÚ, SÚIP, ČBÚ)

Graf 2. 3 Vývoj počtu smrtelných úrazů za období let 2002 – 2013 (SÚIP, ČBÚ)

3 PRACOVNÍ ÚRAZOVOST DLE KRAJŮ ČR

Absolutní počet pracovních úrazů v krajích ovlivňuje

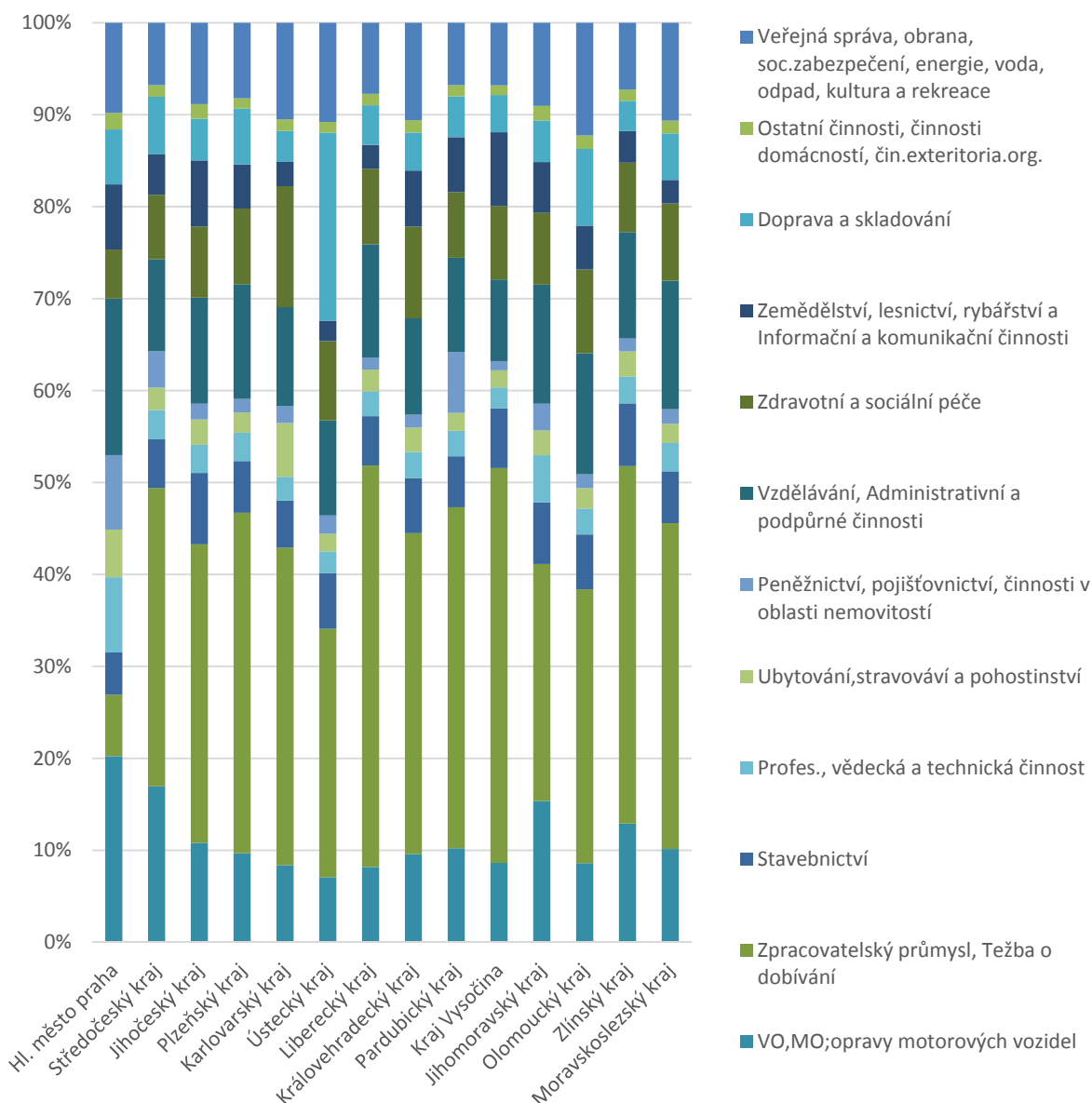
- počet pojištěnců v jednotlivých krajích:

Kraj	Počet pojištěnců
<i>Hl. m. Praha</i>	<i>1 138 477</i>
<i>Středočeský kraj</i>	<i>415 366</i>
<i>Jihočeský kraj</i>	<i>223 590</i>
<i>Plzeňský kraj</i>	<i>214 860</i>
<i>Karlovarský kraj</i>	<i>88 152</i>
<i>Ústecký kraj</i>	<i>281 078</i>
<i>Liberecký kraj</i>	<i>146 830</i>
<i>Královéhradecký kraj</i>	<i>189 612</i>
<i>Pardubický kraj</i>	<i>189 657</i>
<i>Kraj Vysočina</i>	<i>174 971</i>
<i>Jihomoravský kraj</i>	<i>483 061</i>
<i>Olomoucký kraj</i>	<i>220 736</i>
<i>Zlínský kraj</i>	<i>214 151</i>
<i>Moravskoslezský kraj</i>	<i>459 785</i>
ČR celkem	4 440 326

Tabulka 3. 1 Počet pojištěnců v jednotlivých krajích (ČSÚ)

- **Struktura odvětví v jednotlivých krajích:**

Graf č. 3.1 znázorňuje strukturu odvětví v jednotlivých krajích vyjádřenou počtem pojištěnců. Graf je rozdělen na několik částí členěných v závislosti na rizikovosti daného odvětví. V sekci ostatní odvětví CZ-NACE jsou zařazena odvětví s nižší rizikovostí. Oproti roku 2012 došlo k vysokému nárůstu nemocensky pojištěných osob v odvětvích Zpracovatelský průmysl, Těžba a dobývání. Ovšem odvětví Opravy motorových vozidel zaznamenaly pokles nemocensky pojištěných.

Graf 3. 1 Struktura odvětví v krajích ČR v roce 2013 (ČSÚ)

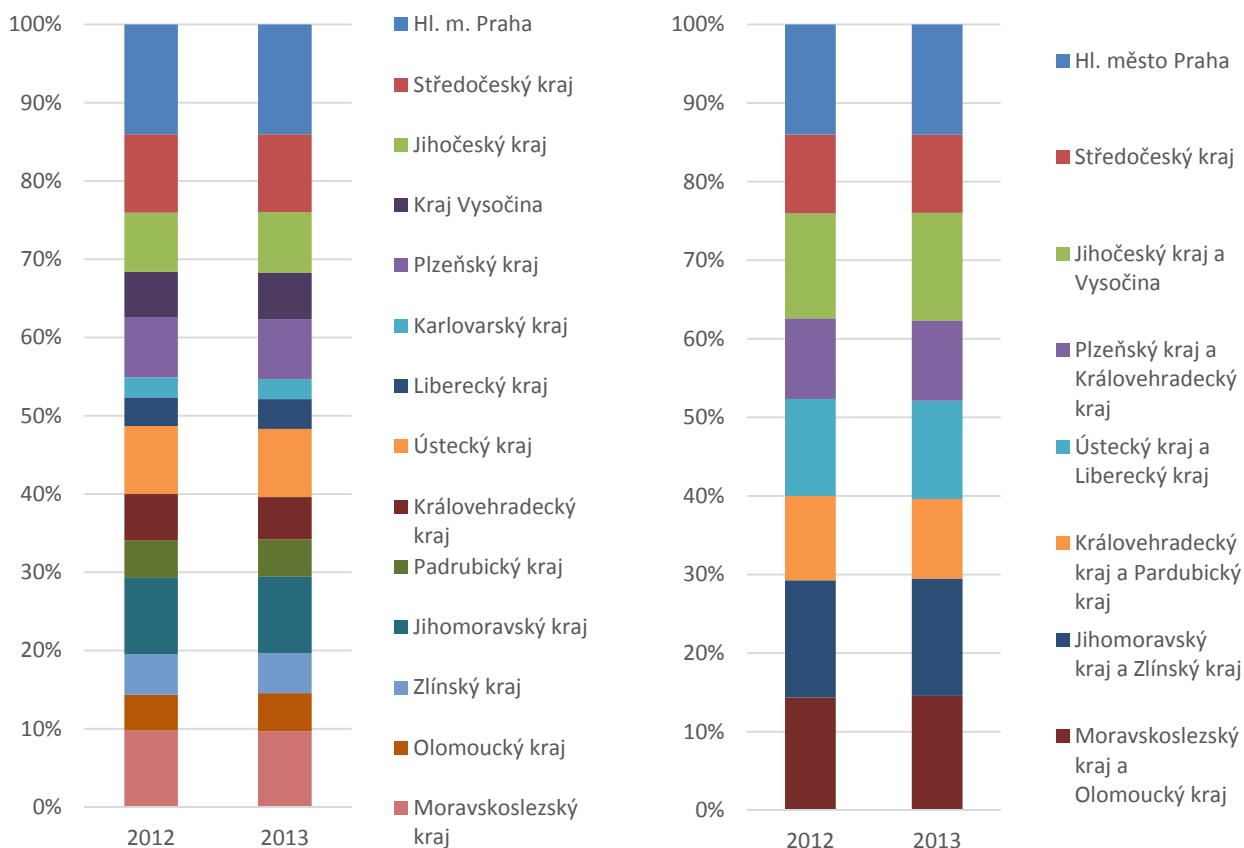
3.1 Celková pracovní úrazovost v roce 2013 dle krajů ČR

Rozložení počtu pracovních úrazů s pracovní neschopností v jednotlivých krajích je znázorněno v tabulce č. 3.2. Četnost pracovních úrazů za rok 2013 pro celou Českou republiku je 0,97. Z následující tabulky je patrné, že:

- výrazně vyšší četnost než je republikový průměr vykázaly kraje: Plzeňský (1,53), Jihočeský (1,48), Vysočina (1,46), Ústecký (1,33), Královéhradecký (1,22). Tyto kraje vykazovaly vyšší četnost i v minulých letech,
- výrazně nižší četnost vykázaly kraje: hl. m. Praha (0,53), Jihomoravský (0,87), Moravskoslezský (0,90).

	<i>průměrný počet nemocensky pojistěných</i>	<i>Počet pracovních úrazů s pracovní neschopností</i>	<i>Počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti pro pracovní úraz</i>	<i>Četnost případů pracovní neschopnosti pro pracovní úraz na 100 pojištěnců</i>
<i>Hl. m. Praha</i>	<i>1 138 477</i>	<i>6 023</i>	<i>333 430</i>	<i>0,53</i>
<i>Středočeský kraj</i>	<i>415 366</i>	<i>4 268</i>	<i>232 959</i>	<i>1,03</i>
<i>Jihočeský kraj</i>	<i>223 590</i>	<i>3 317</i>	<i>176 927</i>	<i>1,48</i>
<i>Plzeňský kraj</i>	<i>214 860</i>	<i>3 291</i>	<i>169 092</i>	<i>1,53</i>
<i>Karlovarský kraj</i>	<i>111 300</i>	<i>1 100</i>	<i>51 738</i>	<i>1,25</i>
<i>Ústecký kraj</i>	<i>281 099</i>	<i>3 734</i>	<i>216 989</i>	<i>1,33</i>
<i>Liberecký kraj</i>	<i>146 611</i>	<i>1 631</i>	<i>84 950</i>	<i>1,11</i>
<i>Královehradecký kraj</i>	<i>189 612</i>	<i>2 318</i>	<i>121 638</i>	<i>1,22</i>
<i>Pardubický kraj</i>	<i>189 657</i>	<i>2 032</i>	<i>113 167</i>	<i>1,07</i>
<i>Kraj Vysočina</i>	<i>174 971</i>	<i>2 555</i>	<i>133 838</i>	<i>1,46</i>
<i>Jihomoravský kraj</i>	<i>483 061</i>	<i>4 217</i>	<i>235 045</i>	<i>0,87</i>
<i>Olomoucký kraj</i>	<i>220 736</i>	<i>2 090</i>	<i>118 535</i>	<i>0,95</i>
<i>Zlínský kraj</i>	<i>214 151</i>	<i>2 190</i>	<i>122 989</i>	<i>1,02</i>
<i>Moravskoslezský kraj</i>	<i>459 785</i>	<i>4 161</i>	<i>280 392</i>	<i>0,90</i>

Tabulka 3. 2 Ukazatele pracovní úrazovosti v ČR dle krajů (ČSÚ)

Graf 3. 2 Podíl počtu pracovních úrazů s pracovní neschopností v krajích ČR, v letech 2012 a 2013 (ČSÚ)

Z grafu 3.2 vyčteme srovnání podílů počtu pracovních úrazů v letech 2012 a 2013. Je patrné, že počty pracovních úrazů se výrazně nezměnily. Druhá část grafu ukazuje tyto podíly z pohledu jednotlivých oblastních inspektorátů práce. Nejméně pracovních úrazů bylo regionu oblastního inspektorátu práce pro Královehradecký kraj a Pardubický kraj.

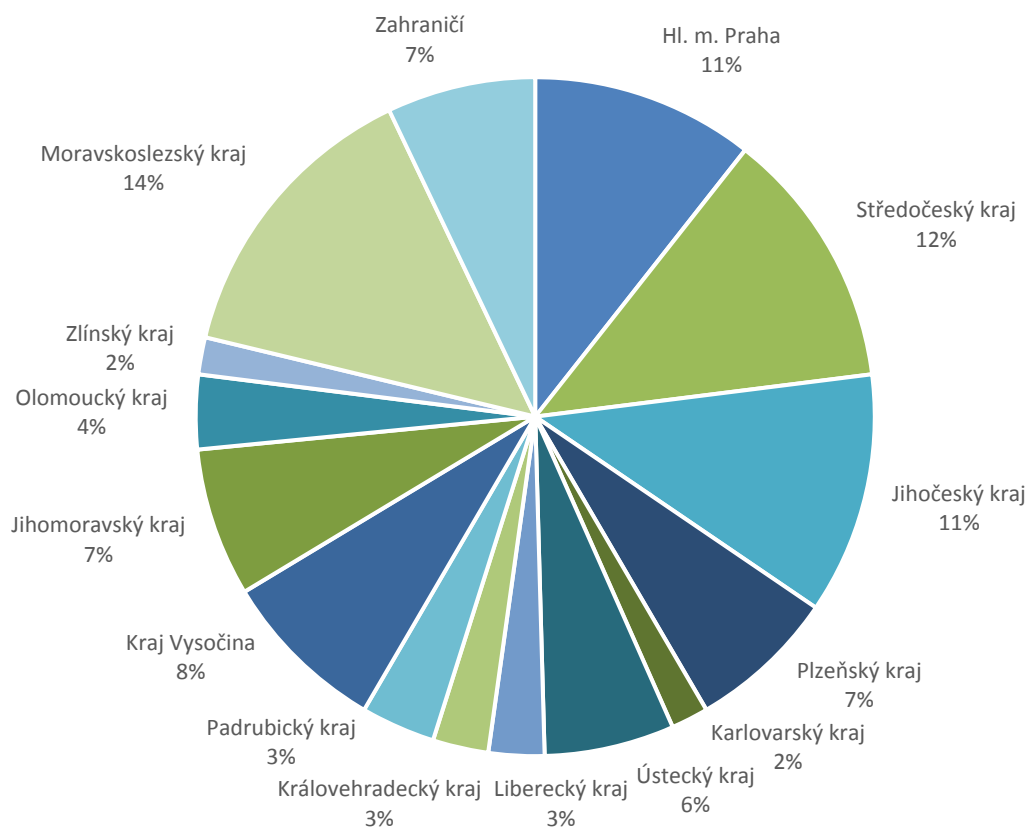
3.2 Smrtečná pracovní úrazovost v roce 2013 dle krajů ČR

Co do počtu smrtelných pracovních úrazů, jsou na tom roky 2012 a 2013 stejně – 113 případů. Na Oblastní inspektoráty práce bylo nahlášeno 109 smrtelných pracovních úrazů, zbývající 4 smrtelné pracovní úrazy byly v kompetenci Českého báňského úřadu.

Nejvíce smrtelných úrazů je nahlášeno v Moravskoslezském kraji. Počty smrtelných pracovních úrazů v jednotlivých krajích jsou zapsány v tabulce 3.3, graficky jsou hodnoty zaznačeny v grafu 3.3.

	<i>průměrný počet nemocensky pojištěných</i>	<i>Počet smrtelných pracovních úrazů</i>	<i>Četnost smrtelných pracovních úrazů na 10 000 pojištěnců</i>
<i>Hl. m. Praha</i>	<i>1 138 477</i>	<i>12</i>	<i>0,11</i>
<i>Středočeský kraj</i>	<i>415 366</i>	<i>14</i>	<i>0,34</i>
<i>Jihočeský kraj</i>	<i>223 590</i>	<i>13</i>	<i>0,58</i>
<i>Plzeňský kraj</i>	<i>214 860</i>	<i>8</i>	<i>0,37</i>
<i>Karlovarský kraj</i>	<i>111 300</i>	<i>2</i>	<i>0,09</i>
<i>Ústecký kraj</i>	<i>281 099</i>	<i>7</i>	<i>0,21</i>
<i>Liberecký kraj</i>	<i>146 611</i>	<i>3</i>	<i>0,20</i>
<i>Královehradecký kraj</i>	<i>189 612</i>	<i>3</i>	<i>0,16</i>
<i>Pardubický kraj</i>	<i>189 657</i>	<i>4</i>	<i>0,21</i>
<i>Kraj Vysočina</i>	<i>174 971</i>	<i>9</i>	<i>0,51</i>
<i>Jihomoravský kraj</i>	<i>483 061</i>	<i>8</i>	<i>0,17</i>
<i>Olomoucký kraj</i>	<i>220 736</i>	<i>4</i>	<i>0,18</i>
<i>Zlínský kraj</i>	<i>214 151</i>	<i>2</i>	<i>0,09</i>
<i>Moravskoslezský kraj</i>	<i>459 785</i>	<i>16</i>	<i>0,30</i>
<i>Zahraničí</i>		<i>8</i>	
<i>Celkem</i>		<i>113</i>	

Tabulka 3. 3 Ukazatele smrtelné pracovní úrazovosti v ČR v krajích v roce 2013 (SÚIP, ČBÚ)

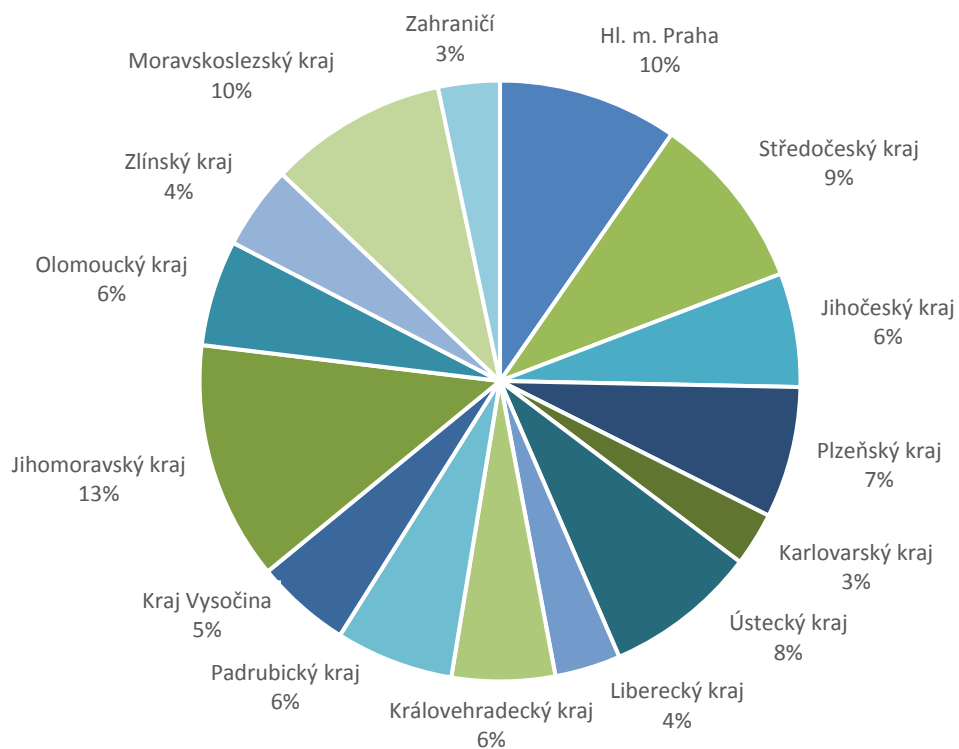
Graf 3. 3 Podíl počtu smrtelných pracovních úrazů (ČBÚ, SUIP)

3.3 Pracovní úrazovost s hospitalizací nad 5 dnů v roce 2013 dle krajů ČR

	<i>průměrný počet nemocensky pojištěných</i>	<i>Počet pracovních úrazů s hospitalizací delší než 5 dnů</i>
<i>Hl. m. Praha</i>	<i>1 138 477</i>	<i>134</i>
<i>Středočeský kraj</i>	<i>415 366</i>	<i>132</i>
<i>Jihočeský kraj</i>	<i>223 590</i>	<i>85</i>
<i>Plzeňský kraj</i>	<i>214 860</i>	<i>98</i>
<i>Karlovarský kraj</i>	<i>111 300</i>	<i>40</i>
<i>Ústecký kraj</i>	<i>281 099</i>	<i>114</i>
<i>Liberecký kraj</i>	<i>146 611</i>	<i>48</i>
<i>Královehradecký kraj</i>	<i>189 612</i>	<i>77</i>
<i>Padrubický kraj</i>	<i>189 657</i>	<i>88</i>
<i>Kraj Vysočina</i>	<i>174 971</i>	<i>71</i>
<i>Jihomoravský kraj</i>	<i>483 061</i>	<i>178</i>
<i>Olomoucký kraj</i>	<i>220 736</i>	<i>79</i>
<i>Zlínský kraj</i>	<i>214 151</i>	<i>62</i>
<i>Moravskoslezský kraj</i>	<i>459 785</i>	<i>133</i>
<i>Zahraničí</i>		<i>46</i>
<i>Celkem</i>	<i>4 440 326</i>	<i>1 385</i>

Tabulka 3. 4 Ukazatele pracovní úrazovosti s hospitalizací nad 5 dnů v ČR v krajích (SÚIP, ČBÚ)

V roce 2013 bylo Státním úřadem inspekce práce zaznamenáno 1 367 pracovních úrazů s hospitalizací delší než 5 dnů, Český báňský úřad zaznamenal 18 těchto pracovních úrazů. Nejvíce závažných pracovních úrazů bylo nahlášeno v jihomoravském kraji, nejméně pak – pomíneme-li zahraničí – v kraji Libereckém.

Graf 3. 4 Ukazatele pracovní úrazovosti s hospitalizací nad 5 dnů v ČR v krajích (SÚIP)

3.4 Vývoj pracovní úrazovosti dle krajů ČR

Počty pracovních úrazů s pracovní neschopností po dobu sledovaného období 2008 – 2013 postupně klesaly.

Kraj	Počet pracovních úrazů s pracovní neschopností						Četnost případů na 100 pojištěnců					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hl. m. Praha	9 757	7 623	8 070	7 078	6 184	6 023	0,98	0,79	0,81	0,71	0,55	0,53
Středočeský	7 092	5 088	5 318	4 594	4 427	4 268	1,59	1,24	1,29	1,15	1,08	1,03
Vysočina	4 213	2 794	2 976	2 733	2 546	2 555	2,17	1,6	1,7	1,58	1,64	1,46
Jihočeský	5 329	3 885	3 953	3 703	3 335	3 317	2,15	1,65	1,64	1,61	1,55	1,48
Plzeňský	5 454	3 915	3 962	3 621	3397	3 291	2,34	1,8	1,82	1,68	1,25	1,53
Karlovarský	1 887	1 247	1 284	1 245	1130	1 100	1,82	1,34	1,37	1,37	1,31	1,25
Ústecký	5 004	3 452	3 571	3 186	3 833	3 734	1,71	1,28	1,33	1,23	1,09	1,33
Liberecký	2 921	1 837	1 888	1 725	1 612	1 631	1,79	1,28	1,29	1,25	1,30	1,11
Královéhradecký	4 117	2 838	2 962	2 796	2 598	2 318	1,91	1,4	1,44	1,42	1,11	1,22
Pardubický	3 734	2 623	2 547	2 262	2 133	2 032	1,78	1,37	1,32	1,21	1,42	1,07
Jihomoravský	7 514	5 401	5 360	5 105	4 287	4 217	1,43	1,12	1,1	1,07	0,88	0,87
Zlínský	3 703	2 602	2 639	2 534	2 291	2 190	1,57	1,19	1,21	1,19	0,96	1,02
Olomoucký	3 685	2 281	2 311	2 179	2 021	2 090	1,64	1,11	1,12	1,07	1,05	0,95
Moravskoslezský	6 871	4 587	4 837	4 350	4 314	4 161	1,44	1,04	1,08	1	0,92	0,90
ČR	71 281	50 173	51 678	47 111	44 108	42 927	1,56	1,18	1,2	1,12	0,99	0,97

Tabulka 3. 5 Časové řady pracovní úrazovosti s pracovní neschopností v krajích ČR v letech 2007 – 2013 (ČSÚ)

Počty smrtelných pracovních úrazů jsou v celkovém počtu všech pracovních úrazů na krajské úrovni tak nízké, že je obtížné je statisticky dále vyhodnocovat. Na krajské úrovni statisticky převládá klesající trend jak v oblasti absolutního počtu, tak v četnosti případů.

Přestože jsou počty smrtelných pracovních úrazů relativně nízké, kontrolní orgány Státního úřadu inspekce práce a Českého báňského úřadu se těmito úrazy důkladně zabývají.

Kraj	Počet smrtelných pracovních úrazů						Četnost smrtelných pracovních úrazů na 10 000 pojištěnců					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hl. m. Praha	26	11	22	19	7	12	0,26	0,11	0,22	0,19	0,06	0,11
Středočeský	14	12	10	6	12	14	0,31	0,29	0,24	0,15	0,29	0,34
Vysočina	7	4	5	3	3	9	0,36	0,23	0,29	0,17	0,17	0,51
Jihočeský	15	2	6	13	11	13	0,6	0,09	0,25	0,56	0,48	0,58
Plzeňský	8	6	3	6	6	8	0,34	0,28	0,14	0,28	0,27	0,37
Karlovarský	2	3	4	3	3	2	0,19	0,32	0,43	0,33	0,33	0,18
Ústecký	27	14	14	13	10	7	0,92	0,52	0,52	0,5	0,34	0,25
Liberecký	2	1	3	3	4	3	0,12	0,07	0,2	0,22	0,27	0,20
Královéhradecký	6	3	6	4	7	3	0,28	0,15	0,29	0,2	0,35	0,16
Pardubický	13	8	9	6	7	4	0,62	0,42	0,47	0,32	0,36	0,21
Jihomoravský	18	6	11	17	12	8	0,34	0,12	0,22	0,36	0,25	0,17
Zlínský	3	8	6	5	5	2	0,13	0,37	0,28	0,23	0,24	0,09
Olomoucký	7	6	6	6	2	4	0,31	0,29	0,29	0,3	0,09	0,18
Moravskoslezský	26	21	16	21	15	16	0,54	0,48	0,36	0,48	0,32	0,35
Zahraníčí*					9	8						
ČR	174	105	121	125	113	113	0,38	0,25	0,28	0,3	0,25	0,25

* Do roku 2011 nebylo uváděno.

Tabulka 3. 6 Časové řady ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti v krajích ČR v letech 2007 – 2013 (ČSÚ, SÚIP)

4 PRACOVNÍ ÚRAZOVOST V ODVĚTVÍCH

Ukazatele pracovní úrazovosti jsou uspořádány podle převažující ekonomické činnosti Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE. V tabulce jsou zobrazeny počty pracovních úrazů v jednotlivých oblastech činností, které jsou rozděleny podle CZ-NACE. Součástí je i graf 4.1 znázorňující procentové podíly počtu pracovních úrazů v jednotlivých činnostech. Pro jednoduchost jsou v grafu znázorněna jen ta odvětví, která byla v roce 2013 zastoupena nejvíce.

Nejvíce úrazů vzniklo ve zpracovatelském průmyslu a to 43,1%, který zároveň zaměstnává nejvíce pojištěnců. V tomto odvětví došlo také k největšímu počtu smrtelných úrazů. Dalšími rizikovými odvětvími jsou stavebnictví a doprava a skladování.

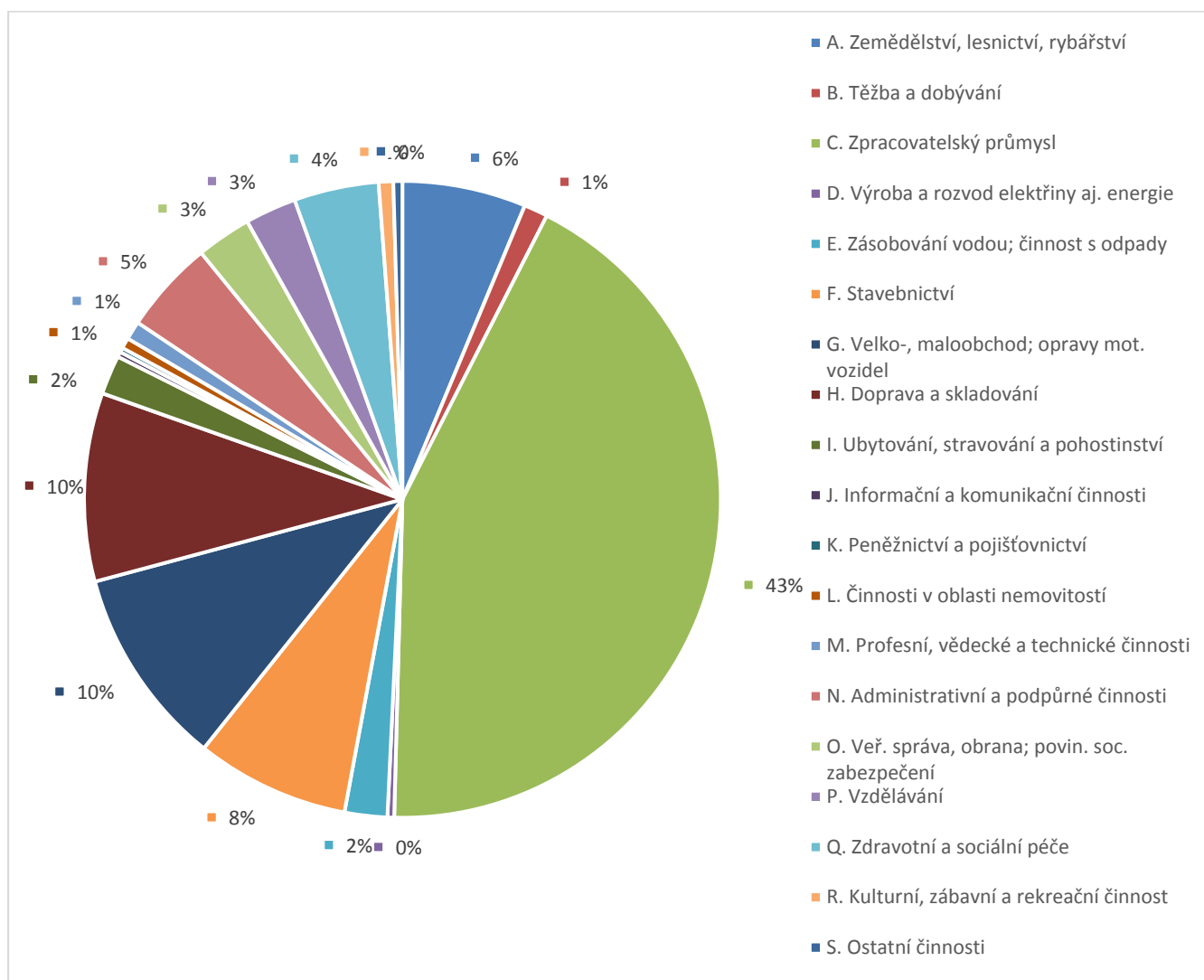
Odvětví (CZ-NACE)	Počet pojištěnců	Počet pracovních úrazů s pracovní neschopností	Dny pracovní neschopnosti	Četnost případů na 100 pojištěnců	Průměrné procento pracovní neschopnosti	Průměrná doba trvání případu	Počet smrtelných pracovních úrazů
A. Zemědělství, lesnictví, rybářství	113 919	2 649	165 160	2,33	0,227	72,88	20
B. Těžba a dobývání	33 786	510	58 073	1,51	0,442	108,30	4
C. Zpracovatelský průmysl	1 144 478	18 093	907 402	1,58	0,139	58,05	17
D. Výroba a rozvod elektřiny aj. energie	32 581	144	7 661	0,44	0,016	89,00	2
E. Zásobování vodou; činnost s odpady	56 987	913	54 529	1,60	0,212	58,13	1
F. Stavebnictví	251 220	3 289	231 130	1,31	0,173	70,69	20
G. Velko-, maloobchod; opravy mot. vozidel	602 371	4 267	222 841	0,71	0,092	49,76	6
H. Doprava a skladování	276 347	4 034	266 981	1,46	0,210	63,62	16
I. Ubytování, stravování a pohostinství	138 365	839	38 194	0,61	0,071	37,99	1
J. Informační a komunikační činnosti	115 889	111	6 459	0,10	0,013	57,25	1
K. Peněžnictví a pojišťovnictví	93 202	97	4 980	0,10	0,013	50,98	1
L. Činnosti v oblasti nemovitostí	75 414	228	16 087	0,30	0,049	79,77	2
M. Profesní, vědecké a technické činnosti	198 016	397	25 307	0,20	0,022	65,31	1
N. Administrativní a podpůrné činnosti	238 014	1 994	105 705	0,84	0,084	51,95	6
O. Veř. správa, obrana; povin. soc. zabezpečení	252 043	1 176	67 054	0,47	0,050	63,14	4
P. Vzdělávání	336 146	1 099	57 999	0,33	0,032	53,25	3

Q. Zdravotní a sociální péče	330 374	1 815	102 630	0,55	0,062	53,41	1
R. Kulturní, zábavní a rekreační činnost	64 251	309	17 519	0,48	0,069	58,20	2
S. Ostatní činnosti	64 037	194	11 534	0,30	0,025	54,85	1
U. Činnosti exteritoriál.org. a domácn. (T.)	1	-	-	-	-	-	
nezjištěno	83	-	-	-	x	x	4
ČR	x	x	x	x	0,080	55,36	113

Tabulka 4. 1 Ukazatele pracovní úrazovosti v ČR v roce 2013 v odvětvích (ČSÚ)

*) - ležatá čárka na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval

x ležatý křížek na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů

5 ZDROJE PRACOVNÍCH ÚRAZŮ V ROCE 2013

Podkladem k informacím o zdrojích pracovních úrazů, k nimž došlo v roce 2013, byla data o pracovních úrazech pořízená oblastními inspektoráty práce a uložena v bázi dat SÚIP. Klasifikace zdrojů úrazů byla provedena podle metodiky ESAW. kapitola popisuje zdroje závažných pracovních úrazů, tedy pracovní úrazy s hospitalizací delší než 5 dnů.

5.1 Pracovní úrazy s pracovní neschopností delší než 3 dny

V následujících tabulkách jsou uvedeny počty pracovních úrazů s pracovní neschopností delší než 3 kalendářních dnů rozděleny podle dvou kritérií – podle kraje, kde se pracovní úraz stal a podle kraje, ve kterém má subjekt sídlo.

Pracovní úrazy s pracovní neschopností delší než 3 dny podle místa úrazu	HL. město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	kraj Vysočina	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Jihomoravský kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj	Olomoucký kraj	Zahraníčí	Neurčeno	Celkem
Budovy, konstrukce, povrchy (uvnitř i vně)	1219	1217	914	738	923	419	1017	501	673	593	1233	689	1302	688	139		12265
Pozemní vozidla, ostatní dopravní prostředky	152	239	176	73	134	39	162	93	65	60	250	95	174	92	113		1917
Stroje a zařízení, mobilní a stabilní	162	316	264	275	278	124	268	177	227	146	433	261	297	182	10		3420
Materiály, předměty, výrobky, součásti strojů a vozidel, úlomky, prach	996	1426	1031	739	1062	332	866	573	915	775	1299	675	1033	707	91		12520
Ruční nářadí	278	416	335	241	393	137	235	168	197	219	456	273	320	274	23		3965
Nebezpečné látky a přípravky	105	94	84	81	114	46	99	54	53	63	135	72	90	65	7	1	1163
Systémy pro energii, motory, potrubní sítě		2	16	9	1	1		2						1			32
Systémy pro dopravu, manipulaci a skladování	5	196	199	233	198	40	21	6	71	59	181	97	173	97	17	1	1594
Živé organismy, fyzikální jevy, přírodní živly	272	204	213	192	152	48	104	55	113	126	150	83	181	92	6		1991
Ochranná a kancelářská zařízení, odpad	5	14	25	27	12	5	5	5			24	9	42	19			192
Ostatní zdroje a neuvedeno	269	84	17	13	167	61	53	38	73	64	36	14	148	70	19		1126
Celkem	3463	4208	3274	2621	3434	1252	2830	1672	2387	2105	4197	2268	3760	2287	425	2	40185

Tabulka 5. 1 Pracovní úrazy s pracovní neschopností delší než 3 dny podle kraje, kde se pracovní úraz stal (SÚIP)

Podíl počtu úrazů (%) - podle místa úrazu	Hl. město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	kraj Vysočina	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královehradecký kraj	Pardubický kraj	Jihomoravský kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj	Olomoucký kraj	Zahraníčí	Neurčeno
Budovy, konstrukce, povrchy (uvnitř i vně)	35,20%	28,92%	27,92%	28,16%	26,88%	33,47%	35,94%	29,96%	28,19%	28,17%	29,38%	30,38%	34,63%	30,08%	32,71%	0,00%
Pozemní vozidla, ostatní dopravní prostředky	4,39%	5,68%	5,38%	2,79%	3,90%	3,12%	5,72%	5,56%	2,72%	2,85%	5,96%	4,19%	4,63%	4,02%	26,59%	0,00%
Stroje a zařízení, mobilní a stabilní	4,68%	7,51%	8,06%	10,49%	8,10%	9,90%	9,47%	10,59%	9,51%	6,94%	10,32%	11,51%	7,90%	7,96%	2,35%	0,00%
Materiály, předměty, výrobky, součásti strojů a vozidel, úlomky, prach	28,76%	33,89%	31,49%	28,20%	30,93%	26,52%	30,60%	34,27%	38,33%	36,82%	30,95%	29,76%	27,47%	30,91%	21,41%	0,00%
Ruční nářadí	8,03%	9,89%	10,23%	9,19%	11,44%	10,94%	8,30%	10,05%	8,25%	10,40%	10,86%	12,04%	8,51%	11,98%	5,41%	0,00%
Nebezpečné látky a přípravky	3,03%	2,23%	2,57%	3,09%	3,32%	3,67%	3,50%	3,23%	2,22%	2,99%	3,22%	3,17%	2,39%	2,84%	1,65%	50,00%
Systémy pro energii, motory, potrubní sítě	0,00%	0,05%	0,49%	0,34%	0,03%	0,08%	0,00%	0,12%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,04%	0,00%	0,00%
Systémy pro dopravu, manipulaci a skladování	0,14%	4,66%	6,08%	8,89%	5,77%	3,19%	0,74%	0,36%	2,97%	2,80%	4,31%	4,28%	4,60%	4,24%	4,00%	50,00%
Živé organismy, fyzikální jevy, přírodní živly	7,85%	4,85%	6,51%	7,33%	4,43%	3,83%	3,67%	3,29%	4,73%	5,99%	3,57%	3,66%	4,81%	4,02%	1,41%	0,00%
Ochranná a kancelářská zařízení, odpad	0,14%	0,33%	0,76%	1,03%	0,35%	0,40%	0,18%	0,30%	0,00%	0,00%	0,57%	0,40%	1,12%	0,83%	0,00%	0,00%
Ostatní zdroje a neuvedeno	7,77%	2,00%	0,52%	0,50%	4,86%	4,87%	1,87%	2,27%	3,06%	3,04%	0,86%	0,62%	3,94%	3,06%	4,47%	0,00%
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabulka 5. 2 Podíl počtu případů (%) pracovních úrazů, podle místa úrazu

Pracovní úrazy s pracovní neschopností delší než 3 dny podle sídla firmy	Hl. město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	kraj Vysočina	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královehradecký kraj	Pardubický kraj	Jihomoravský kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj	Olomoucký kraj	Zahraníčí	Neurčeno	Celkem
Budovy, konstrukce, povrchy (uvnitř i vně)	3184	989	769	609	762	300	756	401	580	516	1143	599	1111	530	11	5	12265
Pozemní vozidla, ostatní dopravní prostř.	543	162	167	65	117	27	127	72	66	53	224	85	141	68			1917
Stroje a zařízení, mobilní a stabilní	450	267	250	240	274	107	229	138	205	134	451	247	273	150	3	2	3420
Materiály, předměty, výrobky, součásti strojů a vozidel, úlomky, prach	2431	1253	878	672	920	265	684	480	756	681	1314	663	966	550	4	3	12520
Ruční náradí	707	348	273	227	352	100	208	127	191	192	446	272	306	216			3965
Nebezpečné látky a přípravky	240	81	73	67	104	38	76	40	51	51	146	66	82	48			1163
Systémy pro energii, motory, potrubní sítě	3	3	13	8	1	1		1						2			32
Systémy pro dopravu, manipulaci a sklad.	291	142	160	190	158	30	29	15	60	41	177	80	156	63		2	1594
Živé organismy, fyzikální jevy, přírodní živly	479	168	194	177	126	28	72	40	112	122	150	71	174	77		1	1991
Ochranná a kancelářská zařízení, odpad	31	11	21	24	10	5	3	6			23	7	40	11			192
Ostatní zdroje a neuvedeno	384	80	21	16	140	50	49	31	68	43	44	15	126	58	1		1126
Celkem	8743	3504	2819	2295	2964	951	2233	1351	2089	1833	4118	2105	3375	1773	19	13	40185

Tabulka 5. 3 Pracovní úrazy s pracovní neschopností delší než 3 dny, podle kraje, kde má subjekt sídlo (SÚIP)

Podíl počtu úrazů (%) - podle sídla firmy	Hl. město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	kraj Vysočina	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královhradecký kraj	Parubický kraj	Jihomoravský kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj	Olomoucký kraj	Zahraníčí	Neurčeno
Budovy, konstrukce, povrchy (uvnitř i vně)	36,42%	28,22%	27,28%	26,54%	25,71%	31,55%	33,86%	29,68%	27,76%	28,15%	27,76%	28,46%	32,92%	29,89%	57,89%	38,46%
Pozemní vozidla, ostatní dopravní prostředky	6,21%	4,62%	5,92%	2,83%	3,95%	2,84%	5,69%	5,33%	3,16%	2,89%	5,44%	4,04%	4,18%	3,84%	0,00%	0,00%
Stroje a zařízení, mobilní a stabilní	5,15%	7,62%	8,87%	10,46%	9,24%	11,25%	10,26%	10,21%	9,81%	7,31%	10,95%	11,73%	8,09%	8,46%	15,79%	15,38%
Materiály, předměty, výrobky, součásti strojů a vozidel, úlomky, prach	27,81%	35,76%	31,15%	29,28%	31,04%	27,87%	30,63%	35,53%	36,19%	37,15%	31,91%	31,50%	28,62%	31,02%	21,05%	23,08%
Ruční nářadí	8,09%	9,93%	9,68%	9,89%	11,88%	10,52%	9,31%	9,40%	9,14%	10,47%	10,83%	12,92%	9,07%	12,18%	0,00%	0,00%
Nebezpečné látky a přípravky	2,75%	2,31%	2,59%	2,92%	3,51%	4,00%	3,40%	2,96%	2,44%	2,78%	3,55%	3,14%	2,43%	2,71%	0,00%	0,00%
Systémy pro energii, motory, potrubní sítě	0,03%	0,09%	0,46%	0,35%	0,03%	0,11%	0,00%	0,07%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,11%	0,00%	0,00%
Systémy pro dopravu, manipulaci a skladování	3,33%	4,05%	5,68%	8,28%	5,33%	3,15%	1,30%	1,11%	2,87%	2,24%	4,30%	3,80%	4,62%	3,55%	0,00%	15,38%
Živé organismy, fyzikální jevy, přírodní živly	5,48%	4,79%	6,88%	7,71%	4,25%	2,94%	3,22%	2,96%	5,36%	6,66%	3,64%	3,37%	5,16%	4,34%	0,00%	7,69%
Ochranná a kancelářská zařízení, odpad	0,35%	0,31%	0,74%	1,05%	0,34%	0,53%	0,13%	0,44%	0,00%	0,00%	0,56%	0,33%	1,19%	0,62%	0,00%	0,00%
Ostatní zdroje a neuvedeno	4,39%	2,28%	0,74%	0,70%	4,72%	5,26%	2,19%	2,29%	3,26%	2,35%	1,07%	0,71%	3,73%	3,27%	5,26%	0,00%
	36,42%	28,22%	27,28%	26,54%	25,71%	31,55%	33,86%	29,68%	27,76%	28,15%	27,76%	28,46%	32,92%	29,89%	57,89%	38,46%

Tabulka 5. 4 Podíl počtu případů (%) pracovních úrazů, podle místa úrazu

Porovnáním tabulek 5.1 a 5.3 jsou zřejmé rozdíly v rozložení zdrojů pracovních úrazů a jejich počtu v krajích podle sídla subjektu a podle místa úrazu. Je to z toho důvodu, že Hlavní město Praha je často sídlem ekonomických subjektů – firem s celorepublikovou působností a taky proto, že velký počet subjektů, které mají sídlo na území hlavního města, podniká ve skutečnosti v jiném kraji České Republiky.

5.2 Smrtelné pracovní úrazy

V roce 2013 bylo Státním úřadem inspekce práce registrováno celkem 109 smrtelných pracovních úrazů.

Nejčastějším zdrojem byla pozemní vozidla a ostatní dopravní prostředky - 35 smrtelných pracovních úrazů – převážně dopravní nehody. U smrtelných pracovních úrazů, které vznikly při dopravních nehodách dopravních prostředků na veřejných pozemních komunikacích, se kontrola příčin a okolností pracovních úrazů, v souladu s Metodickým pokynem Generálního inspektora SÚIP č. 3/2010, neprovádí.

Kontrola příčin a okolností smrtelných pracovních úrazů se zpravidla provádí u pracovních úrazů, ke kterým došlo při provozu speciálních vozidel a jejich souprav níže uvedených:

- dopravních prostředků pro hromadnou dopravu osob,
- dopravních prostředků pro přepravu zvláště těžkých a rozměrných nákladů a dopravních prostředků pro přepravu nebezpečných látek,
- speciálních vozidel a jejich souprav (v zemědělství, ve stavebnictví, v lesnictví, při zemních pracích, motorových vozíků).

U pracovních úrazů, ke kterým došlo při provozu dopravních prostředků na účelových komunikacích a v neveřejných prostorech, se kontrola příčin a okolností PÚ provádí.

Druhým největším zdrojem byly budovy, konstrukce, povrchy – 25 smrtelných pracovních úrazů – jedná se hlavně o pády z výšky a do hlubiny.

Podrobnější informace jsou uvedeny v tabulkách 5.5 až 5.8.

Smrtelné pracovní úrazy, podle místa úrazu	Hl. město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	kraj Vysočina	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královhradecký kraj	Pardubický kraj	Jihomoravský kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj	Olomoucký kraj	Zahraníčí	Celkem
Budovy, konstrukce, povrchy (uvnitř i vně)	4	3	2	2	0	0	2	1	0	1	4	1	3	0	2	25
Pozemní vozidla, ostatní dopravní prostředky	4	6	3	2	1	0	3	2	2	2	1	0	5	0	4	35
Stroje a zařízení, mobilní a stabilní	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	5
Materiály, předměty, výrobky, součásti, strojů a vozidel, úlomky, prach	1	1	0	2	2	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	11
Ruční nářadí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nebezpečné látky a přípravky	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	5
Systémy pro energii, motory, potrubní sítě	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Systémy pro dopravu, manipulaci a skladování	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	4
Živé organismy, fyzikální jevy, přírodní živly	0	1	2	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	3	0	10
Ochranná a kancelářská zařízení, odpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní zdroje a neuvedeno	3	1	2	0	3	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	12
Celkem	12	14	13	9	8	1	6	3	3	4	9	1	14	4	8	109

Tabulka 5. 5 Smrtelné pracovní úrazy podle kraje, kde se pracovní úraz stal (SÚIP)

Podíl počtu smrtelných úrazů (%) - podle místa úrazu	Hl. město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	kraj Vysočina	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královhradecký kraj	Pardubický kraj	Jihomoravský kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj	Olomoucký kraj	Zahraníčí	Celkem
Budovy, konstrukce, povrchy (uvnitř i vně)	33,3	21,4	15,4	22,2	0,0	0,0	33,3	33,3	0,0	25,0	44,4	100	21,4	0,0	25,0	22,9
Pozemní vozidla, ostatní dopravní prostředky	33,3	42,9	23,1	22,2	12,5	0,0	50,0	66,7	66,7	50,0	11,1	0,0	35,7	0,0	50,0	32,1
Stroje a zařízení, mobilní a stabilní	0,0	7,1	7,7	11,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	0,0	0,0	4,6
Materiály, předměty, výrobky, součásti, stroje a vozidel, úlomky, prach	8,3	7,1	0,0	22,2	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	11,1	0,0	7,1	25,0	12,5	10,1
Ruční nářadí	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nebezpečné látky a přípravky	0,0	0,0	7,7	11,1	12,5	0,0	16,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5	4,6
Systémy pro energii, motory, potrubní sítě	0,0	0,0	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8
Systémy pro dopravu, manipulaci a skladování	0,0	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,2	0,0	7,1	0,0	0,0	3,7
Živé organismy, fyzikální jevy, přírodní živly	0,0	7,1	15,4	11,1	12,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1	0,0	7,1	75,0	0,0	9,2
Ochranná a kancelářská zařízení, odpad	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostatní zdroje a neuvedeno	25,0	7,1	15,4	0,0	37,5	100	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	7,1	0,0	0,0	11,0
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

Tabulka 5. 6 Podíl počtu smrtelných úrazů (%) – podle místa úrazu

Smrtelné pracovní úrazy, podle sídla firmy	Hl. město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	kraj Vysočina	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královhradecký kraj	Pardubický kraj	Jihomoravský kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj	Olomoucký kraj	Zahraníčí	Celkem
Budovy, konstrukce, povrchy (uvnitř i vně)	4	3	3	2	0	0	1	1	0	1	4	0	4	0	2	25
Pozemní vozidla, ostatní dopravní prostředky	15	2	2	1	1	2	1	1	2	2	1	2	3	0	0	35
Stroje a zařízení, mobilní a stabilní	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	5
Materiály, předměty, výrobky, součásti, strojů a vozidel, úlomky, prach	2	0	1	1	2	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	10
Ruční nářadí	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Nebezpečné látky a přípravky	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	5
Systémy pro energii, motory, potrubní sítě	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Systémy pro dopravu, manipulaci a skladování	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	4
Živé organismy, fyzikální jevy, přírodní živly	2	0	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	9
Ochranná a kancelářská zařízení, odpad	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Ostatní zdroje a neuvedeno	3	1	2	0	2	1	0	0	0	0	1	0	1	1	0	12
Celkem	28	8	12	7	7	3	3	2	3	4	10	2	13	4	3	109

Tabulka 5. 7 Pracovní úrazy s pracovní neschopností delší než 3 dny, podle kraje, kde má subjekt sídlo (SÚIP)

Podíl počtu smrtelných úrazů (%) - podle sídla firmy	HL. město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	kraj Vysočina	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královohradecký kraj	Pardubický kraj	Jihomoravský kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj	Olomoucký kraj	Zahraníčí	Celkem
Budovy, konstrukce, povrchy (uvnitř i vně)	14,3	37,5	25,0	28,6	0,0	0,0	33,3	50,0	0,0	25,0	40,0	0,0	30,8	0,0	66,7	22,9
Pozemní vozidla, ostatní dopravní prostředky	53,6	25,0	16,7	14,3	14,3	66,7	33,3	50,0	66,7	50,0	10,0	100	23,1	0,0	0,0	32,1
Stroje a zařízení, mobilní a stabilní	0,0	0,0	8,3	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	0,0	7,7	0,0	33,3	4,6
Materiály, předměty, výrobky, součásti, strojů a vozidel, úlomky, prach	7,1	0,0	8,3	14,3	28,6	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	10,0	0,0	7,7	25,0	0,0	9,2
Ruční nářadí	0,0	12,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9
Nebezpečné látky a přípravky	0,0	0,0	8,3	14,3	14,3	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7	0,0	0,0	4,6
Systémy pro energii, motory, potrubní sítě	7,1	12,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8
Systémy pro dopravu, manipulaci a skladování	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	0,0	7,7	0,0	0,0	3,7
Živé organismy, fyzikální jevy, přírodní živly	7,1	0,0	16,7	14,3	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7	50,0	0,0	8,3
Ochranná a kancelářská zařízení, odpad	0,0	12,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9
Ostatní zdroje a neuvedeno	10,7	12,5	16,7	0,0	28,6	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	0,0	7,7	25,0	0,0	11,0
Celkem	100	113	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

Tabulka 5.8 Podíl počtu případů (%) - podle sídla firmy

6 PŘÍČINY PRACOVNÍCH ÚRAZŮ

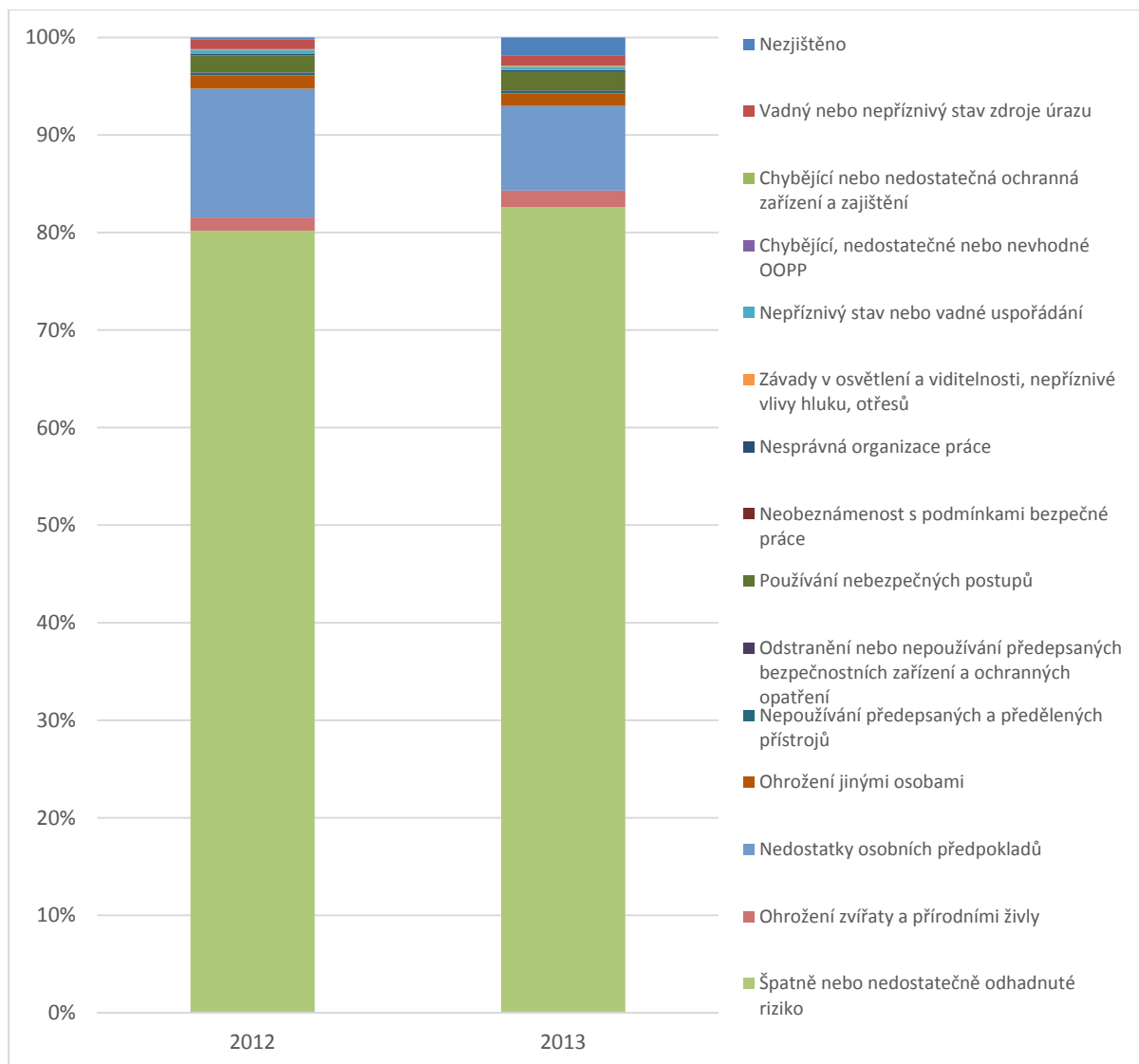
6.1 Příčiny pracovních úrazů s pracovní neschopností nad 3 dny

Příčiny pracovních úrazů dělíme do 15 kategorií, statistika se zpracovává u pracovních úrazů s pracovní neschopností nad 3 dny. Oproti předchozím letům byly v roce 2013 do statistiky zahrnuty i pracovní úrazy v kompetenci ČBÚ. Data za roky 2012 a 2013 nelze proto úplně přesně srovnávat.

Nejvíce pracovních úrazů, celkem 32 492, se stalo v důsledku špatně nebo nedostatečně odhadnutého rizika. Tato hodnota představuje 79,73 % celkového počtu pracovních úrazů.

Příčina pracovního úrazu	Počet úrazů	
	2012	2013
Nezjištěno	90	771
Vadný nebo nepříznivý stav zdroje úrazu (nikoliv pracoviště)	395	408
Chybějící nebo nedostatečná ochranná zařízení a zajištění	38	47
Chybějící (nepřidělené), nedostatečné nebo nevhodné OOPP	16	9
Nepříznivý stav nebo vadné uspořádání pracoviště popř. komunikace	146	121
Závady v osvětlení a viditelnosti, nepříznivé vlivy hluku, otřesů a vadného ovzduší na pracovišti (komunikaci)	1	6
Nesprávná organizace práce	53	81
Neobeznámenost s podmínkami bezpečné práce a nedostatek potřebné kvalifikace (teoret. znalostí, dovedností, zručnosti, přizpůsobení apod.)	8	5
Používání nebezpečných postupů nebo způsobu práce včetně jednání bezp. oprávnění, proti zákazu, prodlévání v ohroženém prostoru.	704	758
Odstranění nebo nepoužívání předepsaných bezpečnostních zařízení a ochranných opatření	19	30
Nepoužívání (nesprávné používání) předepsaných a předělených OOPP (přístrojů)	99	105
Ohrožení jinými osobami (odvedení pozornosti při práci, žerty, hádky a jiná nesprávná či nebezpečná jednání druhých osob)	556	522
Nedostatky osobních předpokladů k řádnému pracovnímu výkonu	5355	3534
Ohrožení zvířaty a přírodními živly	553	695
Špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko	32492	33663
Celkem	40525	40751

Tabulka 6. 1 Příčiny pracovních úrazů (SÚIP, ČBÚ)

Graf 6. 1 Příčiny pracovních úrazů – rok 2012 pouze z dat SÚIP, rok 2013 z dat SÚIP i ČBÚ

6.2 Příčiny smrtelných pracovních úrazů, příčiny pracovních úrazů s hospitalizací nad 5 kalendářních dnů

Příčina	Počet smrtelných pracovních úrazů	Počet pracovních úrazů s hospitalizací nad 5 dnů
Nezjištěno	15	48
Vadný nebo nepříznivý stav zdroje úrazu (nikoliv pracoviště)	2	33
Chybějící nebo nedostatečná ochranná zařízení a zajištění	5	25
Chybějící (nepřidělené), nedostatečné nebo nevhodné OOPP	1	0
Nepříznivý stav nebo vadné uspořádání pracoviště popř. komunikace	2	3
Závady v osvětlení a viditelnosti, nepříznivé vlivy hluku, otřesů a vadného ovzduší na pracovišti (komunikaci)	0	0
Nesprávná organizace práce	4	29
Neobeznámenost s podmínkami bezpečné práce a nedostatek potřebné kvalifikace (teoret. znalostí, dovedností, zručnosti, přizpůsobení apod.)	1	4
Používání nebezpečných postupů nebo způsobu práce včetně jednání bez oprávnění, proti zákazu, prodlévání v ohroženém prostoru.	18	92
Odstranění nebo nepoužívání předepsaných bezpečnostních zařízení a ochranných opatření	1	5
Nepoužívání (nesprávné používání) předepsaných a předělených OOPP (přístrojů)	5	7
Ohrožení jinými osobami (odvedení pozornosti při práci, žerty, hádky a jiná nesprávná či nebezpečná jednání druhých osob)	3	40
Nedostatky osobních předpokladů k řádnému pracovnímu výkonu	1	62
Ohrožení zvířaty a přírodními živly	3	18
Špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko	52	1020
Celkem	113	1385

Tabulka 6. 2 Příčiny smrtelných pracovních úrazů a příčiny pracovních úrazů s hospitalizací nad 5 dnů (SÚIP)

Nejčastější příčinou pracovních úrazů s hospitalizací nad 5 dnů uváděnou zaměstnavateli v roce 2013 bylo „špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko“. Tato příčina byla uváděna u 70,24 % případů, druhou nejčastější příčinou bylo „používání nebezpečných postupů nebo způsobů práce vč. jednání bez oprávnění, proti zákazu, prodlévání v ohroženém prostoru“ - 6,32 %, jako třetí byly označeny „nedostatky osobních předpokladů k řádnému pracovnímu výkonu (chybějící tělesné předpoklady, smyslové nedostatky, nepříznivé osobní vlastnosti a okamžité psychofyzilogické stavy) a riziko práce“ – 4,26 %.

Podstatnější informace o příčinách pracovních úrazů přinášejí údaje o porušených předpisech, které byly v souvislosti s pracovním úrazem porušeny. Tyto údaje o smrtelných pracovních úrazech vyplývají z nezávislého šetření pracovních úrazů prováděného OIP a OBÚ. Příčiny a porušené předpisy u smrtelných pracovních úrazů způsobených dopravními nehodami šetří Policie České Republiky.

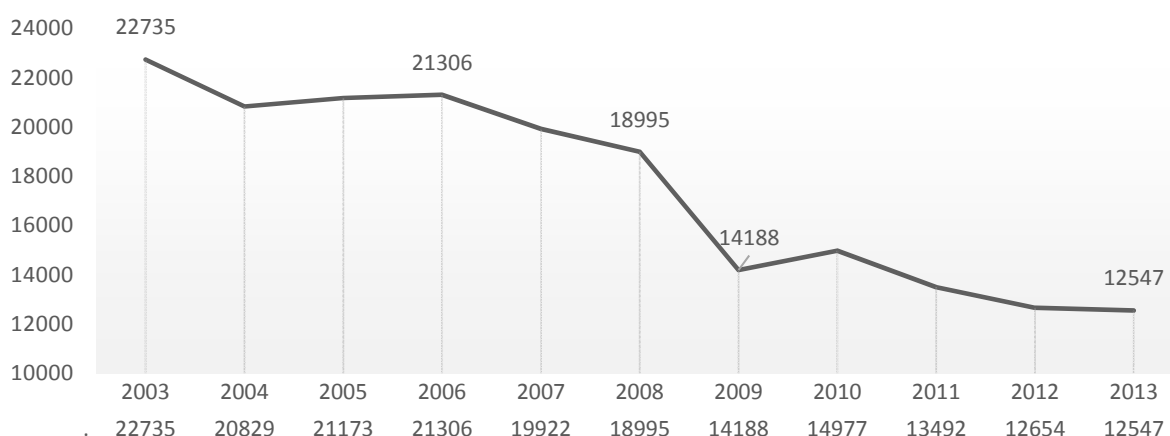
Nejčastěji porušené předpisy v uplynulých letech:

- zákon č. 262/2006 Sb., (zákoník práce),
- zákon č. 361/2000 Sb., (silniční zákon),
- zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky BOZP,
- nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na BOZP na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky a do hloubky,
- nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí,
- nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na BOZP na staveništích,
- vyhlášky ČBÚ č. 22/1989 Sb., o ochraně zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti prováděné hornickým způsobem v podzemí a č. 26/1989 Sb., o ochraně zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a při činnosti prováděné hornickým způsobem na povrchu,
- nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci.

7 PRACOVNÍ ÚRAZOVOST ŽEN, MLADISTVÝCH A CIZÍCH STÁTNÍCH PŘÍSLUŠNÍKŮ

7.1 Pracovní úrazovost žen

Dlouhodobě mají údaje vykazující pracovní úrazovost žen klesající tendenci. To platí i pro rok 2013. Ovšem, jak ukazuje graf, v roce 2010 došlo k mírnému nárůstu počtu pracovních úrazů žen. V loňském roce došlo k nárůstu počtu nemocensky pojištěných žen o 6%, ale počet úrazů klesl o 6,21% (893 úrazů), což je pozitivní zjištění.

Graf 7. 1 Vývoj pracovní úrazovosti žen (ČSÚ)

V roce 2013 bylo nejvíce nemocensky pojištěných žen ve zpracovatelském průmyslu, v tomto odvětví bylo také nejvíce pracovních úrazů. Z tabulky vyčteme, že množství pracovních úrazů nemusí záviset na velikosti odvětví. Největší četnost zranění byla v oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství. Při počtu 37 900 nemocensky pojištěných žen utrpělo pracovní zranění 807 žen.

Odvětví	Počet pojištěných žen	Počet úrazů	Četnost
A. Zeměd.,lesnic.,rybářství	37 318	802	2,15
H. Doprava a skladování	86 481	1 031	1,19
C. Zpracovatelský průmysl	434 081	4 001	0,92
N. Administr.a podpůr.čin.	108 121	667	0,62
E. Zás.vodou;čin.s odpady	14 381	79	0,55
I. Ubyt.,strav.a pohost.	85 141	462	0,54
Q. Zdravotní a soc.péče	266 268	1 364	0,51
B. Těžba a dobývání	3 803	16	0,42
G. VO,MO;opravy motor.voz.	341 047	1 345	0,39
R. Kultur,zábav.a rekr.čin	37 383	136	0,36
P. Vzdělávání	253 145	894	0,35

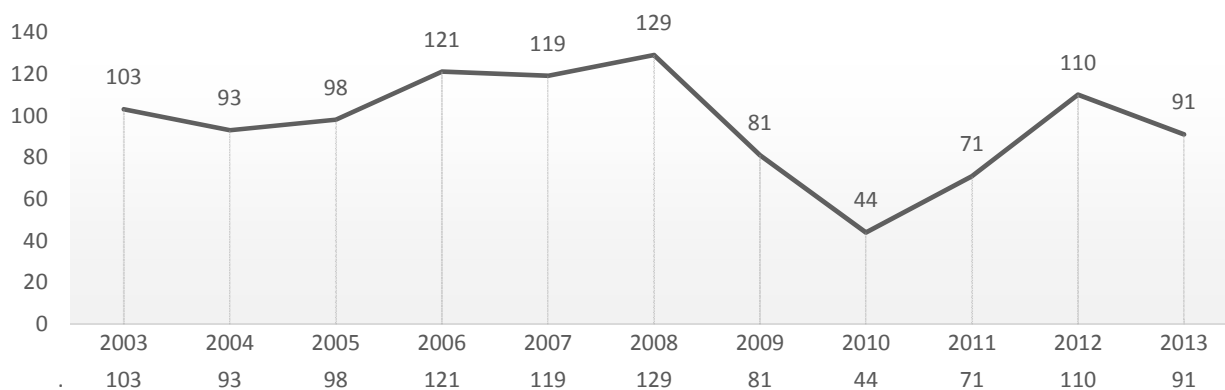
O. Veř.spr. obrana;soc.zab	164 983	483	0,29
S. Ostatní činnosti	42 034	110	0,26
D. Výr.a rozv.el.a.j.energ	8 264	16	0,19
F. Stavebnictví	42 450	73	0,17
L. Čin.v obl.nemovitostí	36 133	53	0,15
M. Profes.,věd.a tech.čin	101 769	126	0,13
K. Peněžnictví a pojišťov.	61 384	69	0,11
J. Info.a komunik.činnosti	42 019	32	0,08

Tabulka 7. 1 Pracovní úrazovost žen v odvětvích (ČSÚ)

V roce 2013 došlo k prudkému nárůstu smrtelné pracovní úrazovosti žen ve srovnání s rokem 2012 – 2 smrtelné úrazy v roce 2012 (v obou případech se jednalo o dopravní nehodu), 7 smrtelných úrazů v roce 2013. z těchto 7 případů byly 2 při dopravní nehodě, po jednom případě se jednalo o fyzické napadení, pád do volné hloubky, přimáčknutí zařízením výtahu, přimáčknutí břemenem pod jeřábem. U posledního případu úrazový děj není znám.

7.2 Pracovní úrazovost mladistvých

V roce 2010 byl počet pracovních úrazů na svém minimu, 44 úrazů. V roce 2013 se počet pracovních úrazů poklesl na hodnotu 91 případů oproti 110 případům v roce 2012. Vývoj pracovních úrazů mladistvých během let 2003 – 2013 znázorňuje graf 7.2.

Graf 7. 2 Vývoj pracovní úrazovosti mladistvých (ČSÚ)

Nejvíce nemocensky pojištěných mladistvých bylo v roce 2013 zaznamenáno ve zpracovatelském průmyslu, kde také došlo k největšímu počtu pracovních úrazů mladistvých.

Odvětví	Počet pojištěných mladistvých	Počet úrazů	Četnost
E. Zás.vodou;čin.s odpady	72	3	4,17
C. Zpracovatelský průmysl	1942	35	1,80
M. Profes.,věd.a tech.čin	111	2	1,80
A. Zemědř,lesnic.,rybářství	315	5	1,59
N. Administr.a podpůr.čin.	768	11	1,43
F. Stavebnictví	413	5	1,21
O. Veř.spr. obrana;soc.zab	178	2	1,12
G. VO,MO;opravy motor.voz.	1586	13	0,82
Q. Zdravotní a soc.péče	156	1	0,64
R. Kultur,zábav.a rekr.čin	196	1	0,51
I. Ubyt.,strav.a pohost.	1048	5	0,48
H. Doprava a skladování	356	1	0,28
P. Vzdělávání	94	-	-
S. Ostatní činnosti	80	-	-
L. Čin.v obl.nemovitostí	74	-	-
J. Info.a komunik.činnosti	51	-	-
K. Peněžnictví a pojišťov.	29	-	-
D. Výr.a rozv.el.a.j.energ	17	-	-
B. Těžba a dobývání	15	-	-

Tabulka 7. 2 Pracovní úrazovost mladistvých v odvětvích (ČSÚ)

7.3 Pracovní úrazovost cizinců a občanů Evropské Unie mimo Českou republiku

V roce 2013 došlo na území České republiky k 984 pracovním úrazům cizinců a občanů Evropské Unie mimo Českou Republiku. Rozložení počtu pracovních úrazů podle státní příslušnosti zraněného je zobrazeno v následující tabulce 7.3.

	Počet úrazů			
	Ostatní	Smrtelný	Závažný	Celkem
Státní příslušnost				
Česká	37 832	101	1 309	39 267
Slovenská	338	3	27	368
Polská	165		3	168
Ukrajinská	142	2	16	160
Bulharská	41	1	3	45
Mongolská	29			29
Rumunská	26	2	1	29
Moldavská	11			11
Ruská	8		2	10
Běloruská	7			7
Německá	5			5
USA	1			1
Jiná	78	1	6	85

Tabulka 7. 3 Pracovní úrazovost cizinců a občanů Evropské Unie mimo Českou republiku

7.4. Pracovní úrazy při dopravních nehodách a pracovní úrazy v zahraničí

Podíl dopravních nehod při pracovních úrazech je na SÚIP sledován od roku 2005. zatímco celkový počet pracovních úrazů při dopravních nehodách od roku 2008 klesá, při dopravních nehodách v zahraničí je možné sledovat trend mírného růstu počtu pracovních úrazů. Z celkového počtu 652 pracovních úrazů při dopravních nehodách v roce 2013 bylo 27 smrtelných, 130 s hospitalizací v nemocnici delší než 5 dní.

Rok	Počet úrazů při dopraví nehodě	Z toho v zahraničí
2005	635	25
2006	858	72
2007	884	54
2008	913	45
2009	666	36
2010	772	43
2011	735	48
2012	677	39
2013	652	51

Tabulka 7. 4 Počet pracovních úrazů při dopravních nehodách

V následující tabulce uvádíme počet pracovních úrazů v zahraničí od roku 2005. přestože celkový počet pracovních úrazů klesá, počet úrazů v zahraničí má od roku 2009 mírně rostoucí tendenci. Z celkového počtu 425 pracovních úrazů v zahraničí v roce 2013 bylo 8 smrtelných (jedná se převážně o dopravní nehody), 46 s hospitalizací v nemocnici delší než 5 dní.

Rok	Počet úrazů v zahraničí	Z toho smrtelných
2005	337	10
2006	384	14
2007	414	11
2008	442	8
2009	338	3
2010	370	6
2011	384	11
2012	384	9
2013	425	8

Tabulka 7. 5 Počet pracovních úrazů v zahraničí

8. DALŠÍ UKAZATELÉ

(z podkladů SÚIP)

Věk zraněného	Počet úrazů
36 - 40	5 773
21 - 25	5 120
31 - 35	4 623
41 - 45	4 615
46 - 50	4 481
26 - 30	4 327
56 - 60	4 094
51 - 55	4 066
16 - 20	1 709
61 - 65	1 013

Tabulka 8.1 Počet pracovních úrazů podle věku zraněného (prvních deset položek)

Zaměstnání (roky)	Počet úrazů
0	10 579
1	4 791
2	3 612
3	2 464
4	2 188
5	1 940
6	1 779
7	1 511
8	1 266
9	971

Tabulka 8.2 Počet pracovních úrazů podle odpracovaných let v oboru, členěno podle celých let (prvních deset položek)

Čas úrazu v rámci dne	Počet úrazů
9:00 - 9:59	4 260
10:00 - 10:59	4 205
8:00 - 8:59	3 340
13:00 - 13:59	3 267
11:00 - 11:59	3 184
7:00 - 7:59	2 879
12:00 - 12:59	2 711
14:00 - 14:59	2 576
15:00 - 15:59	1 878
6:00 - 6:59	1 790

Tabulka 8.3 Počet pracovních úrazů podle času úrazu v rámci dne podle celých hodin (prvních deset položek)

Datum úrazu - den v týdnu	Počet úrazů
Pondělí	8 393
Úterý	7 611
Středa	7 336
Čtvrtek	7 129
Pátek	6 146
Sobota	1 928
Neděle	1 586

Tabulka 8.4 Počet pracovních úrazů podle dnů v týdnu

Měsíc úrazu	Počet úrazů
Leden	3 999
Říjen	3 804
Září	3 595
Listopad	3 499
Únor	3 494
Březen	3 337
Duben	3 294
Květen	3 224
Červen	3 218
Červenec	3 195
Srpen	3 089
Prosinec	2 382
Prosinec	2 760

Tabulka 8.5 Počet pracovních úrazů podle měsíce úrazu

Odpracovaná doba	Počet úrazů
0:00 - 0:59	6 972
3:00 - 3:59	5 164
2:00 - 2:59	4 658
1:00 - 1:59	4 429
4:00 - 4:59	4 391
6:00 - 6:59	3 727
5:00 - 5:59	3 650
7:00 - 7:59	1 673

Tabulka 8.6 Počet pracovních úrazů podle odpracované doby před úrazem, členěno podle celých hodin (prvních osm položek)

9. Přehled ukazatelů

9.1. Absolutní ukazatele

Absolutní ukazatele vyjadřují ekonomický dosah absence plynoucí z pracovních úrazů a je možné z nich vypočítat relativní ukazatele. Obsahové vymezení jednotlivých ukazatelů je uvedeno níže.

Průměrný počet nemocensky pojištěných (pojištěnci)

Ukazatel zahrnuje průměrný počet osob, které jsou nemocensky pojištěny podle § 2 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů a osoby samostatně výdělečně činné pojištěné podle § 145a až 145f zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení ve znění pozdějších předpisů.

Do průměrného počtu nemocensky pojištěných nejsou zahrnovány ženy na mateřské dovolené a vojáci základní vojenské služby.

Počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti pro pracovní úraz (pracovní úrazy s pracovní neschopností)

Ukazatel zahrnuje pracovní úrazy, za něž jsou považovány ty úrazy, které se staly zaměstnancům při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s nimi.

Počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti pro pracovní úrazy (dny pracovní neschopnosti)

Ukazatel vykazuje souhrnný počet kalendářních dnů, po které byli v daném období (roce) nemocensky pojištění práce neschopni pro pracovní úraz, zjištěný na základě předložených hlášení o počátku a ukončení pracovní neschopnosti.

Počet smrtelných pracovních úrazů

Ukazatel zahrnuje pracovní úrazy, které způsobily nemocensky pojištěným smrt, a to ihned nebo nejpozději do jednoho roku po vzniku pracovního úrazu (nařízení vlády č. 201/2010 Sb.).

9.2 Relativní ukazatelé

Relativní ukazatele vznikají srovnáním dvou nebo více absolutních ukazatelů. Slouží k porovnávání úrovně bezpečnosti v různých oblastech (regionech, odvětvových ekonomických činnostech, skupinách zaměstnanců, létech, druzích událostí apod.). Definice a způsoby jejich výpočtu jsou uvedeny níže. Jde o tyto ukazatele:

Četnost případů pracovní neschopnosti pro pracovní úraz na 100 nemocensky pojištěných (četnost případů na 100 pojištěnců)

Ukazatel vyjadřuje počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti pro pracovní úraz, které připadají v průměru na 100 nemocensky pojištěných.

Průměrná délka trvání případu pracovní neschopnosti pro pracovní úraz v kalendářních dnech (průměrná délka trvání případu)

Ukazatel vyjadřuje, kolik kalendářních dnů pracovní neschopnosti v průměru připadá na jeden nově hlášený případ pracovní neschopnosti pro pracovní úraz.

Průměrné procento pracovní neschopnosti pro pracovní úrazy (průměrné procento pracovní neschopnosti)

Ukazatel vyjadřuje podíl kalendářních dnů pracovní neschopnosti pro pracovní úraz na celkovém kalendářním fondu pojištěnců ve sledovaném období (roce) vyjádřený v procentech.

Průměrný denní stav práce neschopných pro pracovní úraz (průměrný denní stav práce neschopných)

Představuje počet nemocensky pojištěných, kteří byli ve sledovaném období (roce) průměrně denně nepřítomni v práci z důvodů pracovní neschopnosti pro pracovní úraz.

Četnost smrtelných pracovních úrazů na 10 000 nemocensky pojištěných (smrtné úrazy na 10 000 pojištěnců)

Ukazatel vyjadřuje, kolik pojištěnců z 10 000 nemocensky pojištěných ve sledovaném období zemřelo na následky pracovních úrazů.

Procento smrtelných pracovních úrazů z nově hlášených případů pracovních úrazů (procento z pracovních úrazů s pracovní neschopností)

Ukazatel stanoví, kolik procent z případů pracovních úrazů vykazovaných ve sledovaném období končilo smrtí postižených v důsledku pracovních úrazů.

Kolářská 451/13, 746 01 Opava